

CRNA GORA	
SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	30.9.2024. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-72/24-38
VEZA:	
EPA:	368XXVII
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Broj: 24/3230-7

Podgorica, 30.09.2024. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 10
81000 Podgorica

Predmet: Predlog finansijskog plana sa Planom rada Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti za 2025. godinu sa Odlukom o određivanju predstavnika koji će učestvovati u skupštinskoj proceduri

U skladu sa članom 51 Zakona o energetici, a u vezi sa članom 32 stav 3 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ("Službeni list CG", 20/14, 56/14, 70/17, 4/18, 55/18, 66/19, 70/21, 145/21, 27/23, 123/23 i 125/23), Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti utvrdila je Predlog finansijskog plana za 2025. godinu, usvojila Plan rada za 2025. godinu i odredila predstavnike koji će učestvovati u skupštinskoj proceduri usvajanja.

S tim u vezi, u prilogu ovog akta dostavljamo u štampanoj formi original sa 35 primjeraka, kao i CD sa elektronskom formom, sljedeće:

- Predlog finansijskog plana Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti za 2025. godinu,
- Plan rada Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti za 2025. godinu, i
- Odluku o određivanju predstavnika Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti koji će učestvovati u skupštinskoj proceduri.

REGAGEN Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti

Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 96, 81000 Podgorica, **Crna Gora**

T: 00 382 20 229 615. 00 382 20 229 616 F: 00 382 20 229 755 E: regagen@t-com.me www.regagen.co.me

PIB: 02396491 ŽR: 520-34372-70. 510-4171-40. 520-34498-80

Crna Gora

Regulatorna agencija za energetiku i
regulisane komunalne djelatnosti

**PREDLOG FINANSIJSKOG PLANA SA PLANOM RADA
REGULATORNE AGENCIJE ZA ENERGETIKU
I REGULISANE KOMUNALNE DJELATNOSTI
ZA 2025. GODINU**

Crna Gora

Regulatorna agencija za energetiku i
regulisane komunalne djelatnosti

PREDLOG

**FINANSIJSKI PLAN
ZA 2025. GODINU**

Podgorica, septembar 2024. godine

**REGULATORNA AGENCIJA ZA ENERGETIKU I
REGULISANE KOMUNALNE DJELATNOSTI**

Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 96

Podgorica

tel: +382 20 229 615, +382 20 229 616

fax: +382 20 229 755

E-mail: regagen@t-com.me

www.regagen.co.me

SADRŽAJ

1. UVOD	7
2. FINANSIRANJE RADA AGENCIJE.....	9
3. INFORMACIJA O NAČINU FINANSIRANJA RADA AGENCIJE ZA OBAVLJANJE POSLOVA UTVRĐENIH ZAKONOM O KOMUNALNIM DJELATNOSTIMA	10
4. POLAZNE OSNOVE ZA PLANIRANJE ZA 2025. GODINU	11
5. PLANIRANI PRIHOD	11
6. PLANIRANI RASHODI	12
7. TABELARNI PRIKAZ PLANIRANIH PRIHODA I RASHODA Agencije U 2025. GODINI	17
8. REALIZACIJA FINANSIJSKOG PLANA	19
9. ZAVRŠNA ODREDBA.....	19

Na osnovu člana 51 st. 2 i 4 Zakona o energetici ("Službeni list Crne Gore", br. 5/16, 51/17, 82/20, 29/22, 152/22 i 84/24), člana 32 stav 3 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ("Službeni list Crne Gore", br. 20/14, 56/14, 70/17, 4/18, 55/18, 66/19, 70/21, 145/21, 27/23, 123/23 i 125/23) i člana 15 stav 1 tačka 17 Statuta Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti ("Službeni list Crne Gore", br. 135/21 i 8/24), Odbor Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, na sjednici održanoj 24. septembra 2024. godine, utvrdio je

**FINANSIJSKI PLAN
REGULATORNE AGENCIJE ZA ENERGETIKU
I
REGULISANE KOMUNALNE DJELATNOSTI
ZA 2025. GODINU**

1. UVOD

Zakonom o energetici ("Službeni list Crne Gore", br. 5/16, 51/17, 82/20, 29/22, 152/22 i 84/24) (u daljem tekstu: Zakon), članom 51 propisano je u stavu 1 da se sredstva za rad Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti (u daljem tekstu: Agencija) obezbjeđuju iz naknada za izdavanje licenci, godišnjih naknada za korišćenje licenci, naknada za utvrđivanje statusa zatvorenog distributivnog sistema, godišnjih naknada za korišćenje statusa zatvorenog distributivnog sistema, naknada za rješavanje sporova kao i drugih naknada, koje utvrđuje u skladu sa ovim zakonom, u stavu 2 da se sredstva iz stava 1 ovog člana *utvrđuju finansijskim planom Agencije koji usvaja Skupština Crne Gore* u skladu sa zakonom, koji se objavljuje na internet stranici Agencije, dok je u stavu 4 utvrđeno da se naknade iz stava 1 ovog člana određuju u visini kojom se u ukupnom iznosu pokrivaju planirani troškovi poslovanja utvrđeni finansijskim planom Agencije.

Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ("Službeni list Crne Gore", br. 20/14, 56/14, 70/17, 4/18, 55/18, 66/19, 70/21, 145/21, 27/23, 123/23 i 125/23), članom 32 stav 3 propisano je da nadležni organ nezavisnog regulatornog tijela utvrđuje predlog finansijskog plana sa planom rada za narednu godinu i određuje predstavnika nezavisnog regulatornog tijela koji će učestovati u skupštinskoj proceduri. Istim članom je utvrđeno da se predlog finansijskog plana dostavlja Ministarstvu finansija do 30. septembra tekuće godine.

Članom 27 Zakona, propisano je da poslove utvrđene zakonom u oblasti energetike Agencija obavlja kao samostalna, neprofitna organizacija, pravno i funkcionalno nezavisna od državnih

organu i energetskih subjekata, kao i da obavlja druge poslove utvrđene zakonom kojim se uređuju regulisane komunalne djelatnosti. Agencija je u skladu sa Zakonom organizacija koja vrši javna ovlašćenja, ima svojstvo pravnog lica i upisuje se u Centralni registar privrednih subjekata (CRPS).

U oblasti energetike Agencija obavlja poslove utvrđene Zakonom o energetici, Zakonom o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa („Službeni list CG”, broj 42/16), Zakonom o nadzoru nad veleprodajnim tržištem električne energije i prirodnog gasa („Službeni list CG”, broj 1/22) i Zakonom o korišćenju energije iz obnovljivih izvora („Službeni list CG”, broj 82/24). Zakonom o komunalnim djelatnostima („Službeni list CG”, br. 55/16, 02/18, 66/19, 140/22 i 84/24) Agenciji je povjerena regulacija dvije komunalne djelatnosti i to javnog vodosnabdijevanja i odvođenja komunalnih otpadnih voda (u daljem tekstu: regulisane komunalne djelatnosti).

Zakonom je takođe propisano da Agencija samostalno raspolaže sredstvima utvrđenim finansijskim planom i da se sredstva koja po isteku poslovne godine, preostanu na računu Agencije, nakon izmirenja obaveza prenose u narednu godinu, pri čemu se naknade za narednu godinu srazmjerno umanjuju. Procjena tih sredstava sadržana je, takođe u finansijskom planu.

Finansijski plan za 2025. godinu sačinjen je polazeći od Plana rada Agencije za 2025. godinu i procjene rashoda sagledavanjem obima poslova na izvršavanju obaveza utvrđenih zakonima koji se odnose na oblast energetike. Nova okolnost koja utiče na planiranje rashoda u 2025. godini je izvjesno donošenje novog zakona o energetici i drugih zakona u oblasti energetike koji propisuju nadležnosti Agencije, a čija će implementacija zahtijevati povećanje obima poslova i nova radna angažovanja radi ispunjavanja svih obaveza koje su utvrđene tim zakonima. Ovaj plan treba da obezbijedi finansijsku stabilnost i likvidnost poslovanja Agencije u 2025. godini, u cilju ispunjavanja obaveza kako na nacionalnom, tako i na međunarodnom nivou, uz kadrovsku održivost i institucionalno unaprjeđenje i razvoj Agencije.

Zakonom o komunalnim djelatnostima članom 50 propisano je da se rad Agencije u ovoj oblasti finansira iz naknade koju plaćaju vrišioci regulisanih komunalnih djelatnosti, da se naknada određuje u cilju pokrivanja procijenjenih troškova Agencije za obavljanje djelatnosti utvrđenih tim zakonom, kao i da se iznos naknade utvrđuje posebnim aktom Agencije uz prethodnu saglasnost Vlade Crne Gore. Iz navedene odredbe je jasno da je način finansiranja Agencije u dvije oblasti regulacije koje su joj povjerene različit, kao i da se ovaj plan u skladu sa Zakonom može odnositi samo na finansiranje u oblasti energetike. Ipak, u izvještajne svrhe i u cilju potpune informisanosti Skupštine Crne Gore, dat je osvrt i veza sa finansiranjem regulisanih komunalnih djelatnosti. Za očekivati je da se ova dualnost i različitost finansiranja u budućem periodu riješi na jedinstven način i omogući da Skupština Crne Gore u potpunosti preuzme nadzornu ulogu nad Agencijom u dijelu finansiranja rada Agencije.

2. FINANSIRANJE RADA AGENCIJE

Agencija će sredstva za rad u 2025. godini obezbijediti, na način propisan članom 51 Zakona, prihodima od licenciranih subjekata i operatora zatvorenih distributivnih sistema iz naknada za izdavanje licenci, godišnjih naknada za korišćenje licenci, naknada za utvrđivanje statusa zatvorenog distributivnog sistema, godišnjih naknada za korišćenje statusa zatvorenog distributivnog sistema. Zakon predviđa i naknadu za rješavanje sporova nastalih iz ugovornih odnosa između energetskih subjekata ili između energetskih subjekata i korisnika njihovih usluga koje Agencija rješava ako joj strane u sporu povjere njihovo rješavanje, ali tu naknadu ostvaruje samo u tom slučaju. Prihod od naknada koju su operatori sistema dužni da plate za svako ažuriranje plana razvoja, odnosno ažuriranje investicionog plana, se takođe ostvaruje u skladu sa Zakonom, u slučaju da operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema u toku trajanja regulatornog perioda podnese ažurirani plan na odobravanje.

U skladu sa članom 43 stav 1 tačka 6 Zakona, Agencija je donijela Metodologiju za utvrđivanje načina obezbjeđivanja sredstava za rad Regulatorne agencije za energetiku ("Službeni list CG", br. 61/19 i 125/21), kojom je utvrđen način na koji se obezbjeđuju sredstva koja su predviđena finansijskim planom Agencije za finansiranje njenog rada svake godine.

Iznosi naknada za obradu zahtjeva za izdavanje licence i utvrđivanje statusa zatvorenog distributivnog sistema utvrđuju se u fiksnom iznosu, na osnovu složenosti posla, obima dokumentacije, nivoa angažovanja i vremena potrebnog za postupanje po zahtjevu. Ukupna godišnja naknada za korišćenje licence i statusa zatvorenog distributivnog sistema se raspodjeljuje na subjekte koji obavljaju energetske djelatnosti, uzimajući u obzir: neophodno stručno angažovanje i vrijeme koje je Agenciji potrebno za sprovođenje aktivnosti u skladu sa njenim nadležnostima; ukupan godišnji obim djelatnosti licenciranih subjekata u elektroenergetskom sektoru; ukupan godišnji obim djelatnosti zatvorenih distributivnih sistema; skladišni kapacitet, broj transportnih sredstava i obim prometa u sektoru naftnih derivata i gasa.

Metodologija utvrđuje da subjekti koji obavljaju djelatnosti u elektroenergetskom sektoru plaćaju dvije trećine, a subjekti koji obavljaju djelatnosti u sektoru nafnih derivata i gasa jednu trećinu ukupne godišnje naknade, a da se prihod od ukupne godišnje naknade za korišćenje licence za obavljanje elektroenergetskih djelatnosti i statusa zatvorenog distributivnog sistema u elektroenergetskom sektoru ostvaruje po osnovu naknade koju plaćaju licencirani subjekti koji obavljaju regulisane elektroenergetske djelatnosti (djelatnosti za čije obavljanje Agencija energetskim subjektima utvrđuje regulatorno dozvoljeni prihod) u iznosu od 70% ukupne naknade i naknade koju plaćaju licencirani subjekti koji obavljaju neregulisane elektroenergetske djelatnosti i korisnici zatvorenog distributivnog sistema u iznosu od 30% ukupne naknade.

Agencija ostvaruje srazmjerno veće prihode po osnovu naknada od elektroenergetskih djelatnosti, zbog okolnosti da su obaveze i zadaci Agencije na poslovima regulacije elektroenergetskog sektora obimniji i složeniji.

U oblasti nafte i gasa Agencija se bavi izdavanjem licenci i nadzorom nad radom i poslovanjem imalaca licenci kroz kontrolu pridržavanja uslova iz licenci, koji se posebno odnose na primjenu propisa u vezi sa kvalitetom naftnih proizvoda i gasa, održavanje mjernih i protivpožarnih uređaja u skladu sa propisima, finansijsku održivost ovih subjekata kroz izvještaje o radu koje su dužni da dostavljaju Agenciji i dr.

Polazeći od činjenice da je Agencija neprofitna organizacija, sredstva koja preostanu na računu nakon izmirenja obaveza koje se odnose na tekuću godinu prenose se u narednu godinu, dok se naknade za narednu godinu srazmjerno umanjuju. Visina navedenih naknada utvrđuje se u ukupnom godišnjem iznosu koji predstavlja razliku između planiranih troškova poslovanja Agencije za 2025. godinu i projektovanih sredstava koja će se prenijeti iz 2024. godine u 2025. godinu.

Nakon što Skupština Crne Gore usvoji Finansijski plan za 2025. godinu, Agencija će posebnom odlukom utvrditi iznose naknada za izdavanje licenci i za utvrđivanje statusa zatvorenog distributivnog sistema, kao i za njihovo korišćenje, a koje će subjekti u energetskom sektoru Crne Gore plaćati u 2025. godini.

3. INFORMACIJA O NAČINU FINANSIRANJA RADA AGENCIJE ZA OBAVLJANJE POSLOVA UTVRĐENIH ZAKONOM O KOMUNALnim DJELATNOSTIMA

Zakonom o komunalnim djelatnostima Agencija je određena kao regulatorno tijelo za regulisane komunalne djelatnosti.

Način finansiranja Agencije za obavljanje poslova regulacije regulisanih komunalnih djelatnosti propisan je članom 50 Zakona o komunalnim djelatnostima. Pri tome se poslovi koje Agencija obavlja u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima finansiraju od naknada koje plaćaju vršioci regulisanih komunalnih djelatnosti, što nije predmet ovog finansijskog plana.

Agencija je u skladu sa ovlašćenjem iz člana 50 stav 3 Zakona o komunalnim djelatnostima, u obavezi da doneše akt o naknadama koju plaćaju vršioci regulisanih komunalnih djelatnosti, koji će predstavljati osnov za finansiranje Agencije u dijelu regulacije komunalnih djelatnosti u 2025. godini.

Kao i ranijih godina, Agencija ističe da bi finansiranje u dijelu regulisanih komunalnih djelatnosti trebalo usaglasiti sa načinom finansiranja rada Agencije u dijelu regulacije energetskih djelatnosti.

Naime, saglasnost na jedinstveni finansijski plan Agencije bi trebalo da daje Skupština Crne Gore, pri čemu bi se troškovi utvrđeni finansijskim planom alocirali na energetiku i regulisane komunalne djelatnosti u skladu sa kriterijumima koji bi bili definisani zakonom ili posebnim aktom Agencije.

Kako bi ovo bilo izvodljivo, neophodno bi bilo izvršiti izmjene zakonskog rješenja iz oblasti komunalnih djelatnosti po pitanju pravnog osnova za finansiranje rada Agencije. Ove izmjene su neophodne i iz razloga što saglasnost na predlog odluke kojom se utvrđuje iznos jedinične naknade koju plaćaju vršioci regulisanih komunalnih djelatnosti daje Vlada Crne Gore, koja preko nadležnog ministarstva pribavlja mišljenje od raznih institucija, između ostalog i od nevladinog udruženja koje okuplja vršioce koji obavljaju regulisane komunalne djelatnosti. Uplitanje regulisanih subjekata ili drugih činilaca u finansiranje rada Agencije je razlog zbog kojeg je Agencija mišljenja da bi pitanje finansiranja u dijelu regulisanih komunalnih djelatnosti trebalo urediti na drugačiji način.

Kako je Agencija, iako multisektorski regulator, jedinstvena institucija, to bi kroz izmjene zakonskog okvira način finansiranja Agencije trebalo upodobiti sa načinom finansiranja u dijelu energetskog sektora. Prema tome, saglasnost na finansijski plan u cjelini bi davala Skupština Crne Gore, koja je osnivač Agencije i koja ima nadzornu ulogu u radu Agencije.

4. POLAZNE OSNOVE ZA PLANIRANJE ZA 2025. GODINU

Nakon utvrđivanja plana rada za 2025. godinu, kao i uvidom u realizaciju finansijskog plana za 2024. godinu, odnosno ostvarene rashode Agencije u prvih osam mjeseci 2024. godine izvršena je procjena nivoa rashoda za 2025. godinu.

Planiranje prihoda vrši se nakon izvršene procjene rashoda, odnosno nakon utvrđivanja sredstava potrebnih za njihovo pokriće.

5. PLANIRANI PRIHOD

Ukupan prihod, odnosno ukupna sredstva potrebna za finansiranje rada Agencije za 2025. godinu planirana su u iznosu od 2.022.091,00 €, i čine ih:

1. prihod od naknada za izdavanje licenci i utvrđivanje statusa zatvorenog distributivnog sistema u visini od 7.000,00 €,
2. prihod od godišnjih naknada za korišćenje izdatih licenci i za korišćenje statusa zatvorenog distributivnog sistema, u iznosu 1.957.091,00€ (prihod od godišnjih naknada za korišćenje licenci i statusa zatvorenog distributivnog sistema je planiran tako da zajedno sa ostalim prihodima pokrije rashode Agencije planirane za 2025. godinu),

3. prihodi u visini od 13.000,00 €, odnose se na prihode od refundiranja troškova službenih putovanja, odnosno troškova prisustvovanja konferencijama, forumima i radionicama Energetske zajednice i ostalih međunarodnih organizacija i institucija,
4. prihodi koje ostvaruje Agencija na osnovu sporazuma o obavljanju poslova unutrašnje revizije za druge subjekte, u iznosu od 24.000,00 €, i
5. prihodi u iznosu od 21.000,00 € koji se odnose na ostvarivanje prava na subvenciju zarade lica sa invaliditetom i na refundaciju naknada zarada za porodiljsko odsustvo.

Kao i u ranijim periodima, polazeći od činjenice da se naknade za rješavanje sporova ne odnose na redovne aktivnosti Agencije, a teško ih je predvidjeti u momentu sačinjavanja ovog plana, isti nijesu planirani. Isto tako, a u skladu sa odredbama čl. 112 i 116 Zakona, operator prenosnog i operator distributivnog sistema mogu utvrditi i dostaviti Agenciji na davanje saglasnosti ažurirane planove razvoja i/ili ažurirane investicione planove, ali navedene aktivnosti, u smislu Zakona, ne predstavljaju obaveze već mogućnosti za operatore. Pošto prihode po ovom osnovu nije moguće predvidjeti Agencija ih, takođe, nije planirala. Dodatni razlog za ovakvo opredjeljenje je i to što u tekstu novog zakona o energetici koji je prošao javnu raspravu, naknada za ažuriranje investicionih i razvojnih planova koju u skladu sa Zakonom plaćaju operateri prenosnog i distributivnog sistema, nije predviđena.

6. PLANIRANI RASHODI

U cilju sprovođenja zadataka prikazanih u Planu rada za 2025. godinu izvršena je projekcija finansijskih sredstava neophodnih za rad Agencije u 2025. godini.

Ukupni rashodi za 2025. godinu planirani su u iznosu od 2.022.091,00 €, i čine ih: rashodi poslovanja Agencije u iznosu od 1.874.891,00€, rezerva u iznosu od 80.000,00 € i amortizacija osnovnih sredstava Agencije, u iznosu od 67.200,00 €.

1. Rashodi pod stavkom 1 obuhvataju planirane troškove materijala koji podrazumijevaju nabavku potrošnog kancelarijskog materijala, materijala za održavanje higijene, goriva i električne energije, nabavku stručne literature i časopisa, troškove štampanja i objavljivanja propisa, i planirani su u ukupnom iznosu od 46.300,00 €.
2. Pod stavkom Rashodi 2, planirani su troškovi zarada, naknada zarada i drugih ličnih primanja uključujući i doprinose na teret poslodavca, i to u iznosu od 1.242.779,00 €, od čega ukupna bruto lična primanja iznose 1.139.490,00€, a doprinosi na teret poslodavca iznose 103.289,00 €. Troškovi zarada za 2025. godinu planirani su u većem iznosu u odnosu na 2024. godinu, uz povećanje od 17%. Predlog za povećanje zarada zasniva se na nekoliko ključnih činjenica: zarade u Agenciji nijesu povećavane od 2016. godine, naprotiv smanjene su. U istom periodu minimalna zarada u Crnoj Gori je od 2016. godine porasla za više od 300%, tj. u neto iznosu

sa 193,00 € na 800,00 €. Takođe, zarade zaposlenih u subjektima koji su predmet regulacije i nadzora Agencije su porasle za više od 40%, dok je prosječna neto zarada u Crnoj Gori od 2016. godine porasla za 59%, s povećanjem sa 499,00 € u 2016. godini na 792,00 € u 2023. godini. Inflacija, koja kontinuirano raste od 2016. godine, dostigla je oko 32% u periodu od 2016. do 2023. godine. Pored toga očekivano donošenje novog Zakona o energetici i drugih zakona u oblasti energetike sa značajnim povećanjem obima i složenosti poslova, je još jedan osnovan razlog za planirano uvećanje zarade.

S obzirom na navedeno predloženo je povećanje troškova zarada za 2025. godinu, kako bi se unaprijedio položaj zaposlenih u Agenciji i sprječilo odlivanje visokostručnih kadrova, obučenih za poslove regulacije.

Ukupni troškovi zarada, naknada i drugih primanja, uključujući i doprinose na teret poslodavca za 2025. godinu, se odnose na 44 zaposlena, od kojih je pet mandatnih pozicija.

Zaposleni u Agenciji koji obavljaju poslove u sektoru regulisanih komunalnih djelatnosti (5) se finansiraju iz naknada utvrđenih u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima.

Navedeni planirani troškovi zarada za 2025. godinu prikazani u ovom planu odnose se na zarade zaposlenih na poslovima energetike i na pretežni dio ukupnih troškova zarada zaposlenih koji su u funkciji obavljanja poslova regulacije oba sektora - 81,48%. Ovaj procenat troškova, predstavlja procentualno izraženo učešće broja zaposlenih koji se bave regulacijom iz sektora energetike (22), u odnosu na ukupan broj zaposlenih koji se bave regulacijom u sektoru energetike i sektoru regulisanih komunalnih djelatnosti (22+5). Preostalih 18,52% troškova koji su u funkciji obavljanja poslova oba sektora regulacije, finansiraće se od naknada koje plaćaju vršioci regulisanih komunalnih djelatnosti.

Obim poslova Agencije se u kontinuitetu povećavao počev od januara 2004. godine, kada je počela sa radom, sa svakom izmjenom zakona o energetici i svakim novim zakonom o energetici, donošenjem i drugih zakona u oblasti energetike koji propisuju obaveze Agenciji, kao i uvođenjem regulacije komunalnih djelatnosti, što je značajno uticalo na složenost organizacije njenog rada.

Osim osnovnih zarada u okviru planiranih sredstava za zarade, planirana su i druga primanja koja zaposlenima pripadaju u skladu sa Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, Zakonom o radu, Opštim kolektivnim ugovorom i opštim aktima Agencije kao što su sredstva za eventualnu isplatu otpremnina, jubilarnih nagrada, različitih vidova pomoći i drugo. Doprinosi na zarade i druga primanja, obračunati su i planirani na način propisan zakonom.

U Agenciji je zaposleno jedno lice sa invaliditetom pa u odnosu na njega ostvaruje se pravo na oslobođanje od plaćanja posebnog doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom.

3. Stavka Rashodi 3 obuhvata troškove službenih putovanja u zemlji (prevoz, smještaj i dnevnice) i troškove službenih putovanja u inostranstvo (prevoz, smještaj, dnevnice i putno osiguranje). Sredstva za službena putovanja planirana su u iznosu od 70.000,00 € i planirana su tako da će omogućiti ispunjenje zakonskih obaveza kako na nacionalnom, tako i na međunarodnom nivou. Agencija u kontinuitetu učestvuje u radu tijela Energetske zajednice, a pored toga Agencija, kao prvi regulator članica Energetske zajednice kojem je dodijeljen status posmatrača, je aktivna i u radu radnih grupa Agencije za saradnju energetskih regulatora (u daljem tekstu: ACER).

Dio troškova za službena putovanja će se pokriti iz priliva sredstava po osnovu refundiranja od strane pomenutih međunarodnih organizacija i institucija i to u iznosu od oko 13.000,00 €, tako da planirani trošak za službena putovanja realno iznosi 57.000,00 €, što je prikazano u posebnoj stavci Prikazi od refundiranja troškova službenih putovanja.

4. Stavka Rashodi 4 prikazuje planirane troškove proizvodnih usluga i čine ih troškovi usluga telefonskih i internet komunikacija, troškovi za usluge obezbjeđivanja neophodne georedundantnosti servera (kontrolni panel za upravljanje resursima pojedinačnih servera), troškovi usluga održavanja automobila, opreme, poslovnog prostora i IT sistema, troškovi javnog oglašavanja u štampanim medijima, troškovi plaćanja poštarine i ostalih usluga i planirani su iznosu od 62.000,00 €.
5. Pod stavkom Rashodi 5, troškovi neproizvodnih usluga planirani su u iznosu od 120.000,00 € i odnose se na: angažovanja revizora, domaćih i ino eksperata i konsultanata koji se bave pitanjima regulacije energetskog sektora, komunalne usluge, plaćanja bankarskih provizija, premije osiguranja, članarine i troškove organizovanja seminara u cilju edukacije zaposlenih i ostale nematerijalne troškove. Takođe, ovom stavkom obuhvaćeni su i planirani troškovi treninga i obuke kadra za gas. Trošak premije osiguranja je planiran u većem iznosu u odnosu na prethodnu godinu (za osam hiljada eura) iz razloga povećanja cijena usluga osiguranja na tržištu, povećanja broja zaposlenih i prosječnih godina njihove starosti, pa se time stvaraju uslovi za pokrivanje ovih troškova u 2025. godini.
6. Pod stavkom Rashodi 6, planirana su sredstva za nabavku novih osnovnih sredstava, u iznosu od 52.000,00 €. Ova sredstva uglavnom se odnose na obnovu računarske opreme, kao i na ostale nabavke materijalne i nematerijalne imovine, odnosno tehničke opreme (komunikaciona oprema, štampači, fotokopir aparati i sl.) i kancelarijskog namještaja koji su dotrajali, zastarjeli ili su potrebni za rad novozaposlenih.
7. Sredstva namijenjena za rješavanje stambenih potreba zaposlenih, stavka Rashodi 7, planirana su u skladu sa Pravilnikom o rješavanju stambenih potreba zaposlenih u Agenciji, po kome se

na bruto iznos zarada zaposlenih izdvaja 5,5%, što primijenjeno na planirane bruto zarade iznosi 62.672,00 €.

8. Pod stavkom Rashodi 8 planirana su sredstva za zakup ili kupovinu nedostajućeg poslovnog prostora radi stvaranja potrebnih uslova za rad zaposlenih, u iznosu od 56.750,00 €. Počev od 2013. godine sredstva za ovu svrhu su u kontinuitetu planirana i odobravana od strane Skupštine Crne Gore. Kako Agencija nije još uvijek uspjela da u potpunosti riješi problem nedostajućeg poslovnog prostora kupovinom dodatnog, to je odobrena sredstava, kao i prethodnih godina, koristila za zakup. U cilju stvaranja adekvatnih uslova za rad Agencije, ovim planom su predviđeni troškovi za obezbjeđivanje adekvatnog prostora za rad, kako bi se nadomjestio nedostajući prostor.
9. Rashodi 9, koji se odnose na angažovanje vještaka, procjene i ocjene imovine energetskih subjekata i revizije razvojnih planova planirani su u iznosu od 25.000,00 €.
10. Stavkom Rashodi 10, shodno obavezama Agencije koje proističu iz člana 36 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru (Službeni list CG, br. 16/16, 83/16, 21/17, 42/17, 12/18, 39/18, 42/18, 34/19, 130/21, 146/21, 92/22, 152/22, 113/23, 48/24, 84/24), planirana su sredstva rezerve za isplatu naknade zarada članovima Odbora Agencije u slučaju prestanka vršenja funkcije.
11. Pod stavkom Rashodi 11 planirana su sredstva u iznosu od 20.000,00 € i odnose se na troškove kojima u toku 2025. godine Agencija može biti izložena zbog primjene Zakona o nadzoru nad veleprodajnim tržištem električne energije i prirodnog gasa, kojim je transponovana Regulativa EU 1227/2011 o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta (REMIT). Iako je ovaj zakon stupio na snagu početkom 2022. godine, obim obaveza koje za regulatora proizilaze iz ovog zakona u pogledu nadzora nad veleprodajnim tržištem električne energije u prvim godinama njegove primjene zahtjeva neophodno kadrovsko, informaciono i tehničko jačanje Agencije. U tu svrhu je potrebno obezbijediti sredstava za obavljanje aktivnosti u ovoj oblasti i angažovanje inostranih eksperata, kako bi se najbolja evropska praksa u implementaciji REMIT-a primijenila i u Crnoj Gori.
12. Pod stavkom Rashodi 12 planirana su sredstva za organizaciju međunarodnih skupova u oblasti energetske regulacije u Crnoj Gori u iznosu od 7.000,00 €. Organizovanje ovakvih skupova je neophodno jer u velikoj mjeri doprinose jačanju komunikacije i saradnje sa međunarodnim organizacijama.
13. Pod stavkom Rashodi 13 izvršena su rezervisanja za sudske postupke u iznosu 10.060,00 € pri čemu je iznos utvrđen u skladu sa važećim računovodstvenim politikama Agencije.

14. Rezerva je planirana u iznosu od 80.000,00 € i procijenjena je tako da može obezbijediti finansiranje jednomjesečnog rada Agencije u 2025. godini tj. do početka obezbjeđivanja sredstava za rad od naknada za licence za 2025. godinu.
15. Planirana sredstva amortizacije za 2025. godinu iznose 67.200,00 € što je utvrđeno na osnovu vrijednosti raspoloživih osnovnih sredstava i predviđenih vrijednosti onih osnovnih sredstava koje Agencija planira da nabavi.

Planirana sredstva za rad Agencije u 2025. godini, bez dodate amortizacije osnovnih sredstava, iznose 1.954.891,00€, što je za 24 % više u odnosu na iznos planiranih istih sredstava za 2024. godinu. Ukupno planirana sredstva sa amortizacijom osnovnih sredstava iznose 2.022.091,00 €.

7. TABELARNI PRIKAZ PLANIRANIH PRIHODA I RASHODA AGENCIJE U 2025. GODINI

Planirani prihodi i rashodi Agencije za 2025. godinu utvrđuju se u sljedećim iznosima:

R.br.	OPIS	PLAN za [€] 2024	PLAN za [€] 2025
	PRIHODI		
	Prihodi od zahtjeva za izdavanje licenci	7.000,00	7.000,00
	Prihodi od naknada za korišćenje licenci	1.589.761,59	1.957.091,00
	Prihodi od refundiranja troškova službenih putovanja	13.000,00	13.000,00
	Ostali prihodi-refundiranja naknada zarade	16.020,00	21.000,00
	Prihodi koje ostvaruje Agencija na osnovu sporazuma o obavljanju poslova unutrašnje revizije za druge subjekte	24.000,00	24.000,00
I	UKUPNI PRIHODI	1.649.781,59	2.022.091,00
	RASHODI		
1	Troškovi materijala	45.800,00	46.300,00
	Troškovi materijala	10.000,00	10.000,00
	Troškovi stručne literature	5.000,00	5.500,00
	Troškovi štampanja propisa	15.000,00	15.000,00
	Troškovi električne energije i goriva	15.800,00	15.800,00
2	Bruto zarade, naknade zarada i dr. primanja zaposlenih	983.990,89	1.242.779,00
	Bruto zarade	856.400,67	1.090.749,00
	Troškovi ostalih bruto ličnih primanja	46.781,07	48.741,00
	Doprinosi na teret poslodavca	80.809,15	103.289,00
3	Troškovi službenih putovanja	70.000,00	70.000,00
	Troškovi službenih putovanja koji se refundiraju	13.000,00	13.000,00

	Troškovi službenih putovanja koji se ne refundiraju	57.000,00	57.000,00
4	Troškovi proizvodnih usluga	58.700,00	62.000,00
	Troškovi komunikacija	25.000,00	25.000,00
	Troškovi održavanja sredstava	28.000,00	30.000,00
	Troškovi poštanskih usluga	3.000,00	3.000,00
	Troškovi oglašavanja	2.700,00	4.000,00
5	Troškovi neproizvodnih usluga	109.800,00	120.000,00
	Troškovi stručnih i konsultantskih usluga	29.000,00	29.000,00
	Troškovi komunalija	3.000,00	3.500,00
	Troškovi provizija	2.800,00	3.500,00
	Premije osiguranja	17.000,00	25.000,00
	Troškovi seminara, članarina, radionica i treninga i obuke	37.000,00	37.000,00
	Ostali troškovi	21.000,00	22.000,00
6	Nabavka osnovnih sredstava i sitnog inventara	47.000,00	52.000,00
7	Sredstva za rješavanje stambenih potreba	49.675,00	62.672,00
8	Troškovi zakupa, odnosno, kupovine poslovnog prostora	50.000,00	56.750,00
9	Troškovi angažovanja vještaka, procjene i ocjene imovine energetskih subjekata i revizije razvojnih planova	0,00	25.000,00
10	Rezervisanja za istek mandata u skladu sa zakonom	72.501,70	100.330,00
11	Troškovi za REMIT	20.000,00	20.000,00
12	Organizacija međunarodnih skupova u oblasti energetske regulacije	3.000,00	7.000,00
13	Rezervisanja za sudske postupke	6.814,00	10.060,00
II	RASHODI POSLOVANJA AGENCIJE (SUMA:1-13)	1.517.281,59	1.874.891,00
III	REZERVA	65.000,00	80.000,00
IV	UKUPNO (II+III)	1.582.281,59	1.954.891,00
V	Amortizacija osnovnih sredstava	67.500,00	67.200,00
VI	UKUPNO (IV+V)	1.649.781,59	2.022.091,00

8. REALIZACIJA FINANSIJSKOG PLANA

Za realizaciju Finansijskog plana za 2025. godinu, odgovoran je Izvršni direktor Agencije koji izvještava Odbor Agencije o njegovom ostvarenju.

Raspored sredstava po ovom planu vršiće se u skladu sa opštim aktima, donijetim odlukama, programima i planovima rada, utvrđenim kriterijumima i mjerilima, zaključenim ugovorima i drugim aktima koje donosi Agencija u skladu sa zakonom, u cilju ostvarivanja nadležnosti i funkcije koja joj je povjerena.

Imajući u vidu da je članom 51 stav 3 Zakona propisano da Agencija samostalno raspolaže sredstvima utvrđenim finansijskim planom, Agencija može prilikom raspoređivanja sredstava koja su utvrđena ovim planom vršiti njihovu prenamjenu.

9. ZAVRŠNA ODREDBA

Predlog finansijskog plana za 2025. godinu dostavlja se Skupštini Crne Gore na razmatranje i usvajanje.

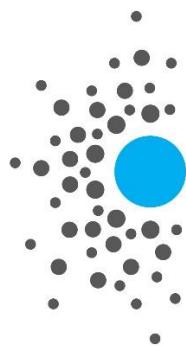
U skladu sa članom 32 stav 4 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti predlog finansijskog plana i akt o određivanju predstavnika koji će učestvovati u skupštinskoj proceduri dostavlja se Ministarstvu finansija do 30. septembra tekuće godine.

Broj: 24/3230-3

Podgorica, 24. septembar 2024. godine

Član Odbora

Miroslav Vukčević

REGAGEN

Crna Gora

Regulatorna agencija za energetiku i
regulisane komunalne djelatnosti

**PLAN RADA
ZA 2025. GODINU**

Podgorica, septembar 2024. godine

SADRŽAJ

1. UVOD	5
2. IZVRŠAVANJE NOVIH OBAVEZA KOJE PROIZLAZE IZ USKLAĐIVANJA ZAKONSKOG OKVIRA SA EVROPSKOM PRAVNOM TEKOVINOM	8
3. NORMATIVNE AKTIVNOSTI.....	12
3.1. Energetski sektor.....	12
3.2. Sektor regulisanih komunalnih djelatnosti.....	12
3.3. Donošenje internih opštih akata Agencije.....	12
4. UTVRĐIVANJE CIJENA I NAKNADA I DAVANJE SAGLASNOSTI NA PREDLOG CIJENA	13
4.1. Energetski sektor.....	13
4.2. Sektor regulisanih komunalnih djelatnosti.....	13
5. ODLUČIVANJE PO ZAHTJEVIMA	14
5.1. Energetski sektor	14
5.1.1. Izdavanje licenci za obavljanje energetskih djelatnosti.....	14
5.1.2. Utvrđivanje statusa zatvorenog distributivnog sistema električne energije	15
5.1.3. Davanje saglasnosti na planove razvoja i investicione planove operatora sistema električne energije	15
5.2. Sektor regulisanih komunalnih djelatnosti.....	16
5.3. Postupanje po zahtjevima za slobodan pristup informacijama	16
6. NADZOR NAD RADOM I POSLOVANJEM SUBJEKATA	17
6.1. Energetski sektor	17
6.1.1. Kvalitet isporuke i snabdijevanja električnom energijom.....	17
6.1.2. Finansijsko poslovanje regulisanih elektroenergetskih subjekata.....	18
6.1.3. Investicije u prenosnom i distributivnom sistemu električne energije	18

6.1.4. Izvršavanje podsticajnih mjera u oblasti obnovljivih izvora energije.....	19
6.1.5. Transparentnost i dostupnost informacija vezanih za tržište električne energije.....	19
6.1.6. Udjeli svih vrsta izvora energije u proizvedenoj, odnosno isporučenoj električnoj energiji.....	20
6.1.7. Poštovanje uslova iz izdatih licenci.....	20
6.2. Sektor regulisanih komunalnih djelatnosti.....	21
7. ZAŠTITA KUPACA.....	22
8. MEĐUNARODNA SARADNJA	24
9. IZRADA GODIŠNJIH IZVJEŠTAJA I PLANOVA.....	25
10.ORGANI AGENCIJE, ZAPOSLENI I KADROVSKO OSPOSOBLJAVANJE.....	26

Na osnovu člana 15 stav 1 tačka 16 i člana 27 st. 1 i 4 Statuta Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti ("Službeni list CG", br. 135/21 i 8/24), a u vezi sa članom 32 stav 3 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ("Službeni list Crne Gore", br. 20/14, 56/14, 70/17, 4/18, 55/18, 66/19, 70/21, 145/21, 27/23, 123/23 i 125/23), Odbor Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, na sjednici održanoj 24. septembra 2024. godine, utvrdio je

PLAN RADA
REGULATORNE AGENCIJE ZA ENERGETIKU
I
REGULISANE KOMUNALNE DJELATNOSTI
ZA 2025. GODINU

1. UVOD

Zakonom o energetici ("Službeni list CG", br. 5/16, 51/17, 82/20, 29/22, 152/22 i 84/24), članom 51 stav 2 propisano je da se sredstva za rad Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti (u daljem tekstu: Agencija), utvrđuju finansijskim planom Agencije koji usvaja Skupština Crne Gore u skladu sa zakonom i koji se objavljuje na internet stranici Agencije.

Članom 32 stav 3 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ("Službeni list CG", br. 20/14, 56/14, 70/17, 4/18, 55/18, 66/19, 70/21, 145/21, 27/23, 123/23 i 125/23), propisano je da nadležni organ nezavisnog regulatornog tijela utvrđuje predlog finansijskog *plana sa planom rada* za narednu godinu i određuje predstavnika nezavisnog regulatornog tijela koji će učestovati u skupštinskoj proceduri, pa je tim zakonom utvrđena obaveza da finansijski plan Agencije obavezno prati plan rada, jer takva odredba ne postoji u Zakonu o energetici.

Statutom Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti ("Službeni list CG", br. 135/21 i 8/24) (u daljem tekstu: Statut), u članu 27 stav 1 propisano je da Agencija utvrđuje predlog finansijskog plana, sa planom rada, za narednu kalendarsku godinu i dostavlja ga Skupštini na usvajanje, u skladu sa Zakonom o energetici. Stavom 2 istog člana propisano je da Agencija utvrđuje finansijski plan sa planom rada, za narednu kalendarsku godinu koji se odnosi na regulisane komunalne djelatnosti na osnovu kojeg utvrđuje naknade za finansiranje rada Agencije u regulaciji regulisanih komunalnih djelatnosti, stavom 3 da se finansijskim planom projektuju ukupni prilivi i odlivi novčanih sredstava za realizaciju plana rada, uključujući i rezerve

za nepredviđene izdatke, dok je stavom 4 utvrđeno da se planom rada projektuju tekuće i normativne aktivnosti Agencije za narednu kalendarsku godinu.

U skladu sa Zakonom o energetici Agencija je samostalna, neprofitna organizacija, sa svojstvom pravnog lica, koja vrši javna ovlašćenja. Agencija je upisana u Centralni registar privrednih subjekata – CRPS.

Organi Agencije su Odbor Agencije i izvršni direktor. Agencija u skladu sa Zakonom o energetici ima zamjenika izvršnog direktora.

U vršenju javnih ovlašćenja Agencija treba da doprinese:

- 1) promovisanju, u saradnji sa nadležnim organima Energetske zajednice i regulatornim organizacijama drugih članica Energetske zajednice, konkurentnog, efikasnog, bezbjednog i, uz zaštitu životne sredine, održivog tržišta električne energije i gasa u Crnoj Gori i u okviru Energetske zajednice, kao i osiguranju adekvatnih uslova za efikasno i pouzdano funkcionisanje elektroenergetskih sistema i sistema gasa;
- 2) razvoju konkurentnih regionalnih tržišta koja adekvatno funkcionišu u okviru Energetske zajednice, radi postizanja ciljeva iz tačke 1 ovog člana, uzimajući u obzir i dugoročne ciljeve;
- 3) eliminisanju ograničenja kod trgovine električnom energijom i gasom između članica Energetske zajednice, uključujući razvijanje adekvatnih prekograničnih prenosnih kapaciteta, kako bi se podmirila potražnja i podsticanje integracije nacionalnih elektroenergetskih sistema i sistema gasa radi olakšanja tokova električne energije i gasa u Energetskoj zajednici;
- 4) ostvarivanju, na najefikasniji način, razvoja sigurnih, pouzdanih i nediskriminatorskih sistema orijentisanih na kupca i promovisanje adekvatnosti sistema, kao i promovisanje energetske efikasnosti i integracije proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i distribuirane proizvodnje u prenosni i distributivni sistem u skladu sa opštim ciljevima energetske politike;
- 5) olakšavanju pristupa novih proizvodnih kapaciteta prenosnim i distributivnim sistemima, a naročito otklanjanju barijera koje mogu sprječiti pristup novih učesnika na tržištu i električnoj energiji iz obnovljivih izvora;
- 6) osiguravanju adekvatnih podsticaja za operatore prenosnih i distributivnih sistema i korisnike sistema, kako bi se povećala efikasnost sistema i podstakla integracija tržišta;
- 7) obezbjeđenju koristi za krajnje kupce preko efikasnog funkcionisanja tržišta, promovisanju konkurenčije i zaštiti krajnjih kupaca;
- 8) pružanju pomoći za postizanje visokog nivoa kvaliteta pružanja javnih usluga kod snabdijevanja električnom energijom i gasom, doprinoseći i zaštiti ranjivih kupaca i kompatibilnosti procesa razmjene podataka za promjenu snabdjevača;

- 9) podsticanju kupaca da kroz odgovarajući način potrošnje, osim u nabavci, učestvuju i u ostalim tržišnim aktivnostima, u okviru svojih tehničkih mogućnosti;
- 10) obezbjeđenju od strane operatora prenosnog i distributivnog sistema nediskriminatornog pristupa kupcima kao pružaocima usluga, pri obezbjeđenju pomoćnih usluga i balansiranja;
- 11) prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa;
- 12) sprovodenju nadzora nad veleprodajnim tržištem električne energije i gasa;
- 13) poslovanju vršilaca regulisanih komunalnih djelatnosti koje se zasniva na principima objektivnosti, transparentnosti i nediskriminatornosti;
- 14) pružanju komunalnih usluga korisniku po pravednim cijenama;
- 15) podsticanju konkurenциje regulisanih komunalnih djelatnosti;
- 16) održivom poslovanju vršilaca regulisanih komunalnih djelatnosti;
- 17) ravnoteži interesa kosnika i vršilaca regulisanih komunalnih djelatnosti i
- 18) unaprjeđenju integriteta.

Zakon o energetici, Zakon o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa ("Službeni list CG", broj 42/16), Zakon o nadzoru nad veleprodajnim tržištem električne energije i prirodnog gasa ("Službeni list CG", broj 1/22), Zakon o korišćenju energije iz obnovljivih izvora ("Službeni list CG", broj 82/24), Zakon o komunalnim djelnostima ("Službeni list CG", br. 55/16, 2/18 , 66/19, 140/22 i 84/24) i drugi zakoni i propisi koji obavezuju na primjenu Agenciju kao pravno lice javnog sektora, utvrđuju poslove i obaveze čije vršenje zahtijeva sprovođenje značajnog broja aktivnosti koje su usmjerenе na sljedeće:

- energetski sektor: normativne aktivnosti, utvrđivanje cijena i naknada i davanje saglasnosti na predlog cijena, odlučivanje po zahtjevima za izdavanje licenci za obavljanje energetskih djelatnosti, utvrđivanje statusa zatvorenog distributivnog sistema električne energije, davanje saglasnosti na planove razvoja i investicione planove operatora sistema električne energije, davanje drugih saglasnosti i odobrenja, zaštitu kupaca, kao i nadzor nad radom i poslovanjem energetskih subjekata, posebno, u odnosu na:
 - kvalitet isporuke i snabdijevanja električnom energijom,
 - finansijsko poslovanje regulisanih elektroenergetskih subjekata,
 - gubitke u prenosnom i distributivnom sistemu električne energije,
 - investicije u prenosnom i distributivnom sistemu električne energije,
 - prekograničnu razmjenu energije i dodjelu prekograničnih kapaciteta,

- transparentnost i dostupnost informacija vezanih za tržište električne energije,
 - poštovanje uslova iz izdatih licenci i
 - nadzor nad veleprodajnim tržištem električne energije.
- sektor za regulisane komunalne djelatnosti koji obuhvata javno vodosnabdijevanje i odvođenje komunalnih otpadnih voda: normativne aktivnosti, utvrđivanje cijena i naknada i davanje saglasnosti na predlog cijena po zahtjevima vršilaca regulisanih komunalnih djelatnosti, odlučivanje po zahtjevima za izdavanje licenci za obavljanje ovih djelatnosti, nadzor nad radom i poslovanjem subjekata.

Pored aktivnosti vezanih za sektor energetike i sektor komunalnih djelatnosti značajan dio rada Agencije odnosi se i na poslove i obaveze kojim se obezbjeđuje da posluje na pravilan i zakonit način u izvršavanju niza zakona, koji regulišu poslovanje pravnih lica, kao što su: knjigovodstveno - administrativni poslovi, poslovi sprovođenja postupaka planiranih javnih nabavki, izrade godišnjih izvještaja i planova, organizovanje i sprovođenje internih procesa u oblasti rada i radnih odnosa, sprovođenje postupaka po zahtjevima za slobodan pristup informacijama, analize i sagledavanje potrebe izmjena postojećih internih opštih akata Agencije, utvrđivanje procedura za postupanje, poslovi unutrašnje revizije, sprovođenje mjera za unaprjeđenje integriteta Agencije, unaprjeđenje postojeće i uspostavljanje novih vidova saradnje sa institucijama na nacionalnom i međunarodnom nivou, kao i kontinuirano kadrovsko osposobljavanje zaposlenih.

2. IZVRŠAVANJE NOVIH OBAVEZA KOJE PROIZLAZE IZ USKLAĐIVANJA ZAKONSKOG OKVIRA SA EVROPSKOM PRAVNOM TEKOVINOM

U toku 2024. godine predstavnici Agencije su aktivno učestvovali u radnim grupama ministarstva nadležnog za oblast energetike, formiranim u cilju usklađivanja crnogorskog zakonodavstva sa evropskom pravnom tekvinom kroz izradu:

- Zakona o energetici,
- Zakona o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa,
- Zakona o korišćenju energije energije iz obnovljivih izvora i
- Zakona o prekograničnim infrastrukturnim projektima.

Odlukama Ministarskog savjeta Energetske zajednice od kraja novembra 2021. godine i sredine decembra 2022. godine¹ usvojene su prilagođene verzije četiri legislativna akta iz Paketa čiste

¹ Odluka broj 2021/13/MC-EnC od 30. novembra 2021. godine i Odluka broj 2022/03/MC-EnC od 15. decembra 2022. godine.

energije i pet mrežnih kodova/smjernica (preostala tri mrežna koda/smjernice su ranije usvojene), pod okriljem tzv. „*Paketa za integraciju tržišta električne energije*“ (eng. *The Electricity Integration Package*), koje je Crna Gora u obavezi da transponuje u svoje zakonodavstvo. U toku 2024. godine sproveđene su aktivnosti na ispunjavanju navedene obaveze kroz izradu novog **Zakona o energetici** i **Zakona o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa**.

Paket za integraciju tržišta električne energije, obuhvata prilagođene verzije sljedećih regulativa i direktiva:

- Regulativa (EU) 2019/941 Evropskog parlamenta i Savjeta EU o pripravnosti na rizike u sektoru električne energije i stavljanju van snage Direktive 2005/89/EZ,
- Regulativa (EU) 2019/942 Evropskog parlamenta i Savjeta EU o osnivanju EU Agencije za saradnju energetskih regulatora,
- Regulativa (EU) 2019/943 Evropskog parlamenta i Savjeta EU o unutrašnjem tržištu električne energije,
- Direktiva (EU) 2019/944 Evropskog parlamenta i Savjeta EU o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU,
- Regulativa Evropske komisije (EU) 2016/1719 o uspostavljanju smjernica za dugoročnu dodjelu kapaciteta (FCA),
- Regulativa Evropske komisije (EU) 2015/1222 o uspostavljanju smjernica za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima (CACM),
- Regulativa Evropske komisije (EU) 2017/2195 o uspostavljanju smjernica za balansiranje (EBGL),
- Regulativa Evropske komisije (EU) 2017/2196 o uspostavljanju mrežnog koda za poremećeni pogon i obnovu elektroenergetskih sistema (ERNC),
- Regulativa Evropske komisije (EU) 2017/1485 o uspostavljanju smjernica za rad elektroprenosnog sistema (SOGI).

Imajući u vidu da se ovim paketom stvara pravni okvir za povezivanje tržišta električne energije ugovornih strana Energetske zajednice u jedinstveno evropsko tržište, uvedene su brojne nove nadležnosti regulatornih tijela ugovornih strana – dakle i Agencije, koje, između ostalih, obuhvataju:

- odobravanje regionalnih i nacionalnih pravilnika i metodologija (eng. *Terms and conditions or methodologies* - TCMs) propisanih FCA, CACM, EBGL, ERNC i SOGL regulativama, čiji su donosioci energetski subjekti;

- praćenje postupanja operatora prenosnog sistema električne energije, operatora distributivnog sistema električne energije, nominovanog operatora tržišta električne energije, kao i učesnika na tržištu električne energije u skladu sa obavezama propisanim Direktivom 2019/944, Regulativom 2019/943, FCA, CACM, EBGL, ERNC i SOGL regulativama, kao i odlukama Regulatornog odbora i Agencije za saradnju energetskih regulatora Evropske unije;
- odobravanje izuzeća za: građenje i upravljanje objektima za skladištenje električne energije od strane operatora prenosnog sistema i operatora distributivnog sistema, dužinu trajanja perioda obračuna odstupanja; nabavku nefrekventnih pomoćnih usluga po netržišnim principima, nabavku balansnog kapaciteta van primarnog tržišta po drugim tržišnim principima, balansnu odgovornost za demonstrativne projekte za inovativne tehnologije, itd.
- utvrđivanje/odobravanje naknada koje primjenjuje NEMO, u slučaju postojanja nacionalnog pravnog monopolija (koji je potvrđen za Crnu Goru), vrijednosti izgubljenog opterećenja, predloga standarda pouzdanosti, itd.
- pokretanje revizije zone nadmetanja, odobravanje metodologija i alternativnih konfiguracija zona nadmetanja, učešće u izradi akcionalih planova, itd.

Iako Crna Gora nije uspjela da uskladi nacionalno zakonodavstvo sa ovim paketom do kraja 2023. godine, što je bio rok propisan navedenim odlukama Ministarskog savjeta, dinamičkim planom Ministarstva energetike Crne Gore predviđeno je da transponovanje bude završeno do kraja 2024. godine. Samim tim, ukoliko se usklađivanje crnogorskog zakonodavstva sa predmetnim propisima izvrši prema planiranoj dinamici, već u 2025. godini Agencija će sprovoditi veliki broj prethodno navedenih nadležnosti, posebno u dijelu koji se odnosi na odobravanje regionalnih i nacionalnih TCM-ova, kako bi bilo moguće implementirati povezivanje tržišta.

Pored navedenog, usklađivanje sa Paketom za integraciju tržišta električne energije će u 2025. godini iziskivati i izmjenu i prilagođavanje opštih akata čiji je donosilac Agencija, i to naročito:

- Metodologije za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje prenosnog i distributivnog sistema,
- Metodologije za utvrđivanje naknada za rad operatora tržišta,
- Pravila za korekcije cijena i/ili naknada,
- Pravila o licencama za obavljanje energetskih djelatnosti,
- Pravila za izradu i praćenje desetogodišnjih planova razvoja prenosnog i distributivnog sistema,
- Opštih uslova snabdijevanja i agregacije,

- Pravila o promjeni snabdjevača i nezavisnog aggregatora.

U trenutku sačinjavanja ovog plana Zakon o energetici je na javnoj raspravi, a Zakon o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa je u fazi pripreme za javnu raspravu.

Pored navedenog, Agencija je imala svoje predstavnike u Radnoj grupi za izradu **Zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora električne energije**, ("Službeni list CG", broj 82/24), koji je stupio na snagu 31.08.2024. godine, a kojim je izvršeno usklađivanje sa *Direktivom (EU) 2018/2001 o promociji korišćenja energije iz obnovljivih izvora*. I ovaj zakon utvrđuje ovlašćenja Agencije koje se odnose na usklađivanje podzakonskih akata, kao i druge nove nadležnosti iz ove oblasti, a naročito da:

- vrši procjenu uticaja sistema podsticaja na tržište električne energije, krajnje kupce, kao i na ulaganja u elektroenergetski sektor jednom u četiri godine nakon donošenja Nacionalnog energetskog i klimatskog plana;
- utvrđuje metodologiju za utvrđivanje zamjenske cijene, u slučaju da referentna tržišna cijena nije dostupna za obračunski period tokom trajanja ugovora o tržišnoj premiji;
- daje mišljenje na prava i obaveze ovlašćene ugovorne strane i uslove prodaje električne energije kupljene od povlašćenih proizvođača od strane ovlašćene ugovorne strane koje propisuje nadležno ministarstvo.

Tokom 2024. godine su, takođe, sprovedene aktivnosti na usklađivanju sa *Regulativom (EU) 2022/869 o smjernicama za transevropsku energetsку infrastrukturu* kroz izradu **Zakona o prekograničnim infrastrukturnim projektima**. Nacrtom ovog zakona predviđene su nove obaveze Agencije, i to:

- donošenje metodologije i kriterijuma za procjenu ulaganja u energetske infrastrukturne projekte i većih rizika povezanih s takvim projektima,
- učestvovanje u utvrđivanju indikatora i odgovarajućih referentnih vrijednosti radi poređenja jediničnih troškova ulaganja za uporedive infrastrukturne projekte,
- vršenje kontrole primjene kriterijuma i ENTSO-E metodologije za analizu troškova i koristi;
- donošenje koordinisanih odluka o raspodjeli opravdanih investicionih troškova koje snosi svaki operator prenosnog sistema za projekat.

3. NORMATIVNE AKTIVNOSTI

3.1. Energetski sektor

Normativnu aktivnost Agencije, u skladu sa nadležnostima utvrđenim zakonom, čini donošenje podzakonskih akata, kao i davanje saglasnosti/odobravanje akata energetskih subjekata.

Nakon usvajanja zakona navedenih u prethodnom poglavlju, Agencija će imati obavezu usklađivanja već postojećih podzakonskih akata koji su u njenoj nadležnosti, odnosno donošenja brojnih novih podzakonskih akata predviđenih tim zakonima. Takođe, Agencija će imati obavezu sprovećenja postupka odobravanja usklađivanja već postojećih podzakonskih akata koji su u nadležnosti energetskih subjekata, kao i sprovećenja postupka odobravanja novih podzakonskih akata predviđenih tim zakonima, a čija obaveza utvrđivanja je u nadležnosti energetskih subjekata.

3.2. Sektor regulisanih komunalnih djelatnosti

Kroz implementaciju podzakonskih akata koje je Agencija donijela u prethodnom periodu, sagledaće se potreba za izmjenama i dopunama tih akata, u cilju ostvarivanja željenih efekata regulacije komunalnih djelatnosti.

U toku 2025. godine je izvjesno da će se sprovoditi aktivnosti u vezi sa izmjenama i dopunama Metodologije za utvrđivanje cijena za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti („Službeni list CG”, br. 37/23 i 34/24), kako bi se stvorili uslovi za primjenu novih metodoloških rješenja za utvrđivanje cijena za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti za 2026. godinu.

Osim izmjena i dopuna Metodologije za utvrđivanje cijena za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti i eventualnih izmjena drugih podzakonskih akata, Agencija će u posljednjem kvartalu 2025. godine donijeti i podzakonski akt o visini naknada koju plaćaju vršioci regulisanih komunalnih djelatnosti za 2026. godinu, uz pretpostavku da je Vlada Crne Gore prethodno dala saglasnost na isti. Naime, navedeni akt Agencija donosi na godišnjem nivou, a u skladu sa ovlašćenjem utvrđenim članom 50 Zakona o komunalnim djelatnostima i njime se utvrđuje iznos naknade koju plaćaju vršioci regulisanih komunalnih djelatnosti, a koja se određuje u cilju pokrivanja troškova Agencije za obavljanje poslova utvrđenih Zakonom o komunalnim djelatnostima. Prema navedenom članu zakona, ovaj akt Agencija donosi uz prethodnu saglasnost Vlade Crne Gore.

3.3. Donošenje internih opštih akata Agencije

Važan preduslov za realizaciju planiranih aktivnosti je postojanje odgovarajuće interne normative. Iz tog razloga obaveza je Agencije da kontinuirano sagledava potrebu za izmjenama postojećih ili donošenjem novih internih opštih akata.

Shodno Statutu Agencije, opštim aktima Agencije se uređuje unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta, radni odnosi i odgovornost zaposlenih, poslovanje i način rada, obavljanje finansijskih i računovodstvenih poslova, i druga pitanja od značaja za rad. Agencija će i u 2025. godini vršiti izmjene i dopune ovih akata, kao i utvrđenih procedura, a sve u cilju unaprjeđivanja procesa rada, efikasnijeg obavljanja poslova, poboljšanja organizacije, unaprijeđenja integriteta i upravljanja i sprovodenja unutrašnjih kontrola.

4. UTVRĐIVANJE CIJENA I NAKNADA I DAVANJE SAGLASNOSTI NA PREDLOG CIJENA

4.1. Energetski sektor

Cijene za korišćenje prenosnog i distributivnog sistema električne energije, kao i naknade za rad operatora tržišta električne energije se, po pravilu, utvrđuju u poslednjoj godini regulatornog perioda za naredni regulatorni period. Tekući regulatorni period traje od 2023. do 2025. godine i Agencija je krajem 2022. godine donijela odluke o utvrđivanju cijena za korišćenje prenosnog sistema električne energije i naknada za rad Operatora tržišta električne energije za regulatorni period 2023-2025. godina, dok je krajem 2023. godine donijela odluku o utvrđivanju cijena za korišćenje distributivnog sistema električne energije za 2024. i 2025. godinu.

S obzirom na to da 2025. godina predstavlja poslednju godinu regulatornog perioda za koju su utvrđene cijene i naknade, regulisani subjekti su, saglasno važećem zakonu o energetici, dužni da podnesu zahtjeve za utvrđivanje novih cijena i naknada najkasnije početkom septembra 2025. godine. Ukoliko zakonom ne bude propisano drugačije Agencija će tokom 2025. godine utvrđivati cijene za korišćenje prenosnog i distributivnog sistema električne energije, kao i naknade za rad operatora tržišta električne energije za naredni regulatorni period.

Nacrtom zakona o energetici koji je bio predmet javne rasprave tokom avgusta i septembra 2024. godine, predviđena je i nova nadležnost Agencije, i to utvrđivanje naknada berze električne energije. Zavisno od zakonskog rješenja, Agencija će tokom 2025. godine utvrđivati i druge naknade.

4.2. Sektor regulisanih komunalnih djelatnosti

Vršilac regulisanih komunalnih djelatnosti (u daljem tekstu: vršilac), u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima, utvrđuje predlog cijena za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti (javno vodosnabdijevanje i upravljanje komunalnim otpadnim vodama) po prethodno pribavljenoj saglasnosti skupštine jedinice lokalne samouprave. Vršilac uz zahtjev za davanje saglasnosti na predlog cijene, skupštini jedinice lokalne samouprave dostavlja i saglasnost Agencije na predlog cijena.

Metodologijom za utvrđivanje cijena za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti, propisano je da je vršilac dužan da Agenciji podnese zahtjev za dobijanje saglasnosti na predlog cijena usluga do 30. aprila tekuće za narednu godinu. Agencija ima rok od 90 dana da odluči po zahtjevu vršioca, odnosno da izda akt o davanju, odnosno odbijanju davanja saglasnosti. Dalje, skupština jedinice lokalne samouprave ima rok od 90 dana da odluči o zahtjevu vršioca.

S obzirom na to da je članom 6 navedene Metodologije propisano da regulatorni period za koji se utvrđuje cijena traje jednu kalendarsku godinu, vršilac je dužan da svake godine podnese Agenciji i skupštini jedinice lokalne samouprave zahtjev za davanje saglasnosti na predlog cijena usluga.

U skladu sa navedenim, aktivnosti Agencije i u 2025. godini će biti usmjereni na obradu zahtjeva vršilaca za utvrđivanje cijena za 2026. godinu. Na osnovu podataka o broju vršilaca u 2024. godini, Agencija u toku 2025. godine očekuje da 28 vršilaca podnese zahtjeve za davanje saglasnosti na predlog cijena usluga za 2026. godinu.

Zakonom o komunalnim djelatnostima je propisano da cijene za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti mogu biti samo cijene na koje je saglasnost dala skupština jedinice lokalne samouprave, uz prethodnu saglasnost Agencije ili privremene cijene.

Dalje, Zakonom o komunalnim djelatnostima je definisano da ako vršilac ne podnese zahtjev za davanje saglasnosti na predlog cijena za obavljanje regulisane komunalne djelatnosti u propisanom roku, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave odbije davanje saglasnosti na predlog cijena ili iz drugog razloga ne dođe do utvrđivanja cijena za obavljanje regulisane komunalne djelatnosti, primjenjivaće se privremene cijene, koje su 10% niže od visine cijene iskazane na računu u mjesecu decembru godine koja prethodi godini primjene privremene cijene. Zbog navedene odredbe (član 56a Zakona o komunalnim djelatnostima), da se privremena cijena primjenjuje godinu dana, Agencija očekuje da će tokom 2025. godine svi vršioci u navedenom roku podnijeti zahtjev za davanje saglasnosti na predlog cijena za 2026. godinu.

5. ODLUČIVANJE PO ZAHTJEVIMA

5.1. Energetski sektor

5.1.1. Izdavanje licenci za obavljanje energetskih djelatnosti

Energetske djelatnosti obavljaju se u skladu sa Zakonom o energetici, a na osnovu licenci koje izdaje Agencija, osim djelatnosti koje su u skladu sa članom 74 ovog zakona izuzete od licenciranja.

Ispunjene uslove za izdavanje licenci, na osnovu podnijetih zahtjeva, Agencija cjeni u skladu sa Zakonom o energetici i Pravilima o licencama za obavljanje energetskih djelatnosti. Agencija će u 2025. godini nastaviti sa izdavanjem novih, kao i izmjenama, odnosno dopunama postojećih licenci i eventualnim oduzimanjem istih. U 2025. godini ističe 19 licenci koje su u posjedu 14 energetskih subjekata u naftnom sektoru, kao i jedna licenca za proizvodnju električne energije. Nakon isteka važenja licenci subjekat koji namjerava da nastavi obavljanje energetske djelatnosti dužan je da Agenciji podnese zahtjev za ponovno izdavanje licence.

5.1.2. Utvrđivanje statusa zatvorenog distributivnog sistema električne energije

Agencija, u skladu sa ovlašćenjima utvrđenim Zakonom o energetici i Pravilima za utvrđivanje statusa zatvorenog distributivnog sistema električne energije („Službeni list CG”, br. 48/16 i 61/17) donosi rješenje o utvrđivanju statusa, a nakon toga, prati, kontroliše i analizira rad i poslovanje zatvorenog distributivnog sistema u pogledu ispunjavanja uslova propisanih Zakonom, navedenim pravilima i rješenjem o utvrđivanju statusa.

U 2024. godini u Crnoj Gori postoje četiri zatvorena distributivna sistema/utvrđena su četiri statusa zatvorenog distributivnog sistema: za sistem u vlasništvu DOO PM Power, preko kojeg se distribuira električna energija na području nautičko-turističkog kompleksa Porto Montenegro u Tivtu; za sistem u vlasništvu DOO UNIPROM Nikšić, preko kojeg se distribuira električna energija na području DUP "Industrijska zona Kombinat aluminijuma Podgorica"; za sistem u vlasništvu Luštika Development AD Tivat, preko kojeg se distribuira električna energija na području Luštika Bay u Tivtu; kao i za sistem u vlasništvu DOO Azmont Investments Herceg Novi, preko kojeg se distribuira električna energija na području rizorta Portonovi.

I u 2025. godini Agencija će postupati po novim zahtjevima za sticanje statusa zatvorenog distributivnog sistema električne energije i u skladu sa obavezom utvrđenom Pravilima za utvrđivanje statusa zatvorenog distributivnog sistema, vršiti kontrolu rada i poslovanja postojećih zatvorenih distributivnih sistema.

Kako je u postupku primjene važećeg Zakona o energetici uočeno da određena rješenja nijesu dovoljno precizirana, Agencija je, u okviru Radne grupe za izradu Zakona o energetici, predložila odgovarajuće izmjene.

5.1.3. Davanje saglasnosti na planove razvoja i investicione planove operatora sistema električne energije

Zakonska obaveza operatora prenosnog i operatora distributivnog sistema električne energije je da, polazeći od stanja i stepena iskorišćenosti sistema, utvrde desetogodišnji plan razvoja prenosnog sistema, odnosno plan razvoja distributivnog sistema električne energije, kao i investicione planove koji odgovaraju dužini trajanja regulatornog perioda.

S obzirom na to da se tekući regulatorni period završava 2025. godine, operator prenosnog sistema i operator distributivnog sistema dužni su da tokom navedene godine podnesu nove planove razvoja prenosnog, odnosno distributivnog sistema, kao i investicione planove. Ukoliko novim zakonskim okvirom ne bude predviđeno drugačije, Agencija će tokom 2025. godine sprovoditi postupke davanja saglasnosti na planove razvoja prenosnog i distributivnog sistema, odnosno investicione planove operatora sistema.

5.2. Sektor regulisanih komunalnih djelatnosti

U skladu sa Pravilima o licencama za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti, Agencija izdaje licence za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti privrednim društvima i preduzetnicima koji ispunjavaju uslove utvrđene Zakonom o komunalnim djelatnostima i tim pravilima. Agencija je izdala licence za sve vršioce regulisanih komunalnih djelatnosti, osim za DOO „Komunalna djelatnost“ Petnjica.

U periodu na koji se ovaj plan rada odnosi, ističe period važenja licenci za 13 vršilaca koji obavljaju regulisane komunalne djelatnosti, i to 12 licenci za javno vodosnabdijevanje, 11 licenci za prihvatanje i odvođenje komunalnih otpadnih voda, tri licence za upravljanje i rad postrojenja za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda i devet licenci za crpljenje, odvoz i zbrinjavanje otpadnih voda iz septičkih jama. U toku 2025. godine Agencija će svoje aktivnosti usmjeriti na obradu zahtjeva vršilaca za produženje, odnosno izdavanje licenci.

Takođe, Agencija će tokom 2025. godine vršiti kontrole ispunjenosti uslova iz izdatih licenci, odnosno vršiti izmjene i oduzimanje izdatih licenci, ako se za to stvore propisani uslovi.

5.3. Postupanje po zahtjevima za slobodan pristup informacijama

Rukovodeći se osnovnim načelom Zakona o slobodnom pristupu informacija ("Službeni list CG", br. 44/12 i 30/17), da se "*pristup informacijama u posjedu organa vlasti zasniva na načelima slobodnog pristupa informacijama, transparentnosti rada organa vlasti, prava javnosti da zna, ravnopravnosti i jednakosti i ostvaruje se na nivou standarda koji su sadržani u potvrđenim međunarodnim ugovorima o ljudskim pravima i slobodama i opšte prihvaćenim pravilima međunarodnog prava*", Agencija obezbjeđivanjem informacija po podnijetim zahtjevima, dodatno ostvaruje transparentnost svog rada.

Budući da obavlja poslove regulacije u oblasti energetike i regulisanih komunalnih djelatnosti, utvrđuje naknade i cijene za obavljanje djelatnosti prenosa i distribucije električne energije, utvrđuje naknadu za rad operatora tržišta električne energije i daje saglasnost na cijene za pružanje usluga vodosnabdijevanja i odvođenja komunalnih otpadnih voda, rad Agencije je pod pažnjom javnosti, pa se očekuje nastavak trenda zainteresovanosti fizičkih i pravnih lica posebno nevladinog sektora, za pristup informacijama koje su u posjedu Agencije.

Praksa je pokazala da se u vođenju postupaka po zahtjevima za pristup informacijama pored lica zaduženih za obradu zahtjeva za pristup informacijama Agencije, moraju uključiti i drugi zaposleni u cilju identifikovanja i sređivanja često obimne dokumentacije, odnosno informacija čiji pristup se traži.

Početkom 2022. godine Agencija je uspostavila novu internet stranicu koja poštujući „pravilo tri klikova“ korisnicima omogućava pristup aktuelnom vodiču za pristup informacijama u posjedu Agencije, rješenjima kojima je odobren pristup informacijama i informacijama kojima je pristup odobren. Pored aktivnosti na obradi zahtjeva, djelovanje Agencije će u 2025. godini biti usmjereno i na ažuriranju vodiča za pristup informacijama u posjedu Agencije, objavi istog na internet stranici Agencije, kao i objavi rješenja kojima se dozvoljava pristup informacijama, odnosno informacija kojima je dozvoljen pristup itd.

6. NADZOR NAD RADOM I POSLOVANJEM SUBJEKATA

6.1. Energetski sektor

6.1.1. Kvalitet isporuke i snabdijevanja električnom energijom

Pravni okvir za regulaciju kvaliteta isporuke i snabdijevanja električnom energijom uspostavljen je 2017. godine donošenjem *Pravila o minimumu kvaliteta isporuke i snabdijevanja električnom energijom* („Službeni list Crne Gore“, broj 50/17), kojima su uređeni opšti i pojedinačni minimumi kvaliteta. Opšti minimum kvaliteta odnosi se na generalnu ocjenu neprekidnosti napajanja u prenosnom, odnosno distributivnom sistemu, dok pojedinačni minimumi kvaliteta predstavljaju standarde pružanja usluga kupcima od strane operatora sistema i snabdjevača. Nakon 2017. godine, u cilju poboljšanja kvaliteta, pravni okvir za regulaciju kvaliteta je proširen u dva navrata, tokom 2022. i 2023. godine. Naime, 2022. godine je uveden podsticaj za poboljšanje opštih parametara kvaliteta u okviru metodologija za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje prenosnog i distributivnog sistema – *Metodologija za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje distributivnog sistema* („Službeni list Crne Gore“, br. 71/22 i 37/23) i *Metodologija za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje prenosnog sistema* („Službeni list Crne Gore“, br. 71/22 i 37/23), dok su 2023. godine *Pravilima o izmjenama i dopunama Pravila o minimumu kvaliteta isporuke i snabdijevanja električnom energijom* („Službeni list CG“, broj 59/23) propisani novi pojedinačni standardi kvaliteta u cilju dodatne zaštite kupaca.

U skladu sa ovlašćenjima propisanim Zakonom o energetici i *Pravilima o minimumu kvaliteta isporuke i snabdijevanja električnom energijom* („Službeni list Crne Gore“, br. 50/17 i 59/23), Agencija će i u 2025. godini pratiti i analizati rad operatora prenosnog, operatora distributivnog sistema električne energije i snabdjevača u odnosu na kvalitet isporuke i snabdijevanja

električnom energijom, kroz analizu izvještaja o pokazateljima kvaliteta, kao i sprovodenjem kontrola. Takođe, budući da je uvođenjem podsticaja za poboljšanje opštih parametara kvaliteta kroz ranije pomenute metodologije samo djelimično zaokružen mehanizam za regulaciju opštег minimuma kvaliteta, potrebno je, prije početka sljedećeg regulatornog perioda, *Pravilima o minimumu kvaliteta isporuke i snabdijevanja električnom energijom* razraditi način utvrđivanja ciljnih vrijednosti opštih parametara.

Pored prethodno pomenutih nadležnosti, Agencija je, kao drugostepeni organ, ovlašćena da odlučuje o žalbama kupaca izjavljenim na rješenja snabdjevača donijeta po prigovorima kupaca podnijetim zbog neispunjavanja propisanog minimuma kvaliteta. S tim u vezi, Agencija će u toku 2025. godine sprovoditi i ovo ovlašćenje u odnosu na pristigne žalbe po ovom pitanju.

6.1.2. Finansijsko poslovanje regulisanih elektroenergetskih subjekata

Agencija, u skladu sa Zakonom o energetici, prati rad i poslovanje energetskih subjekata koji obavljaju djelatnost za koju Agencija utvrđuje cijene ili naknade, u pogledu ostvarenih troškova i prihoda. Krajem 2022. godine utvrđene su cijene za korišćenje prenosnog sistema električne energije i naknade za rad operatora tržišta za period 2023-2025. godina, a krajem 2023. godine cijene za korišćenje distributivnog sistema električne energije za 2024. i 2025. godinu.

Tokom 2025. godine Agencija će pratiti realizaciju utvrđenih troškova i prihoda, odnosno finansijsko poslovanje regulisanih subjekata u 2024. godini – „Crnogorskog elektroprenosnog sistema“ AD Podgorica, „Crnogorskog elektrodistributivnog sistema“ DOO Podgorica i „Crnogorskog operatora tržišta električne energije“ DOO Podgorica. Za potrebe praćenja poslovanja regulisanih subjekata i analize ostvarenja troškova i prihoda, operator prenosnog i operator distributivnog sistema dostavljaju podatke o ostvarenjima troškova na koje subjekti mogu uticati, troškova na koje ne mogu uticati, troškova na koje mogu djelimično uticati (troškova opravdanih gubitaka), prihoda od regulisane djelatnosti i ostalih prihoda, koje su ovi subjekti dužni da evidentiraju za regulatorne potrebe, dok se kontrole na licu mjesta sprovode po potrebi.

6.1.3. Investicije u prenosnom i distributivnom sistemu električne energije

Nadležnosti Agencije u pogledu nadzora nad radom energetskih subjekata obuhvataju i praćenje realizacije investicionih planova operatora prenosnog i operatora distributivnog sistema električne energije. U 2025. godini vršiće se praćenje realizacije investicija operatora prenosnog i distributivnog sistema električne energije u 2024. godini, na osnovu konačnih podataka koje operatori dostavljaju.

Na investicije u prenosni i distributivni sistem za 2024. godinu data je saglasnost od strane Agencije tokom 2022. i 2023. godine u postupcima davanja saglasnosti na desetogodišnje planove razvoja operatora prenosnog i operatora distributivnog sistema električne energije za period

2023-2032. godina, kao i trogodišnje investicione planove za period 2023-2025. godina. Realizacija odobrenih planiranih investicija se uzima u obzir prilikom utvrđivanja korekcija regulatorno dozvoljenih prihoda operatora sistema.

6.1.4. Izvršavanje podsticajnih mjera u oblasti obnovljivih izvora energije

U skladu sa članom 48 stav 1 tačka 8 Zakona o energetici Agencija prati i analizira rad i poslovanje energetskih subjekata u odnosu na izvršavanje podsticajnih mjera u oblasti obnovljivih izvora energije, uključujući uslove i cijene za priključenje novih proizvođača na prenosne i distributivne sisteme. „Crnogorski operator tržišta električne energije“ (u daljem tekstu: COTEE), kao subjekat koji je odgovoran za preuzimanje električne energije proizvedene od strane povlašćenih proizvođača, tokom 2023. godine vršio je njen otkup, kao i prodaju svim snabdjevačima. Tokom 2022. i 2023. godine, više proizvođača električne energije koji posjeduju status povlašćenog proizvođača je prestalo da koristi pravo na podsticajne mjere i proizvedenu električnu energiju je prodavalo na tržištu.

Dalje, članom 48 stav 1 tačka 25 Zakona o energetici propisano je da Agencija prati i analizira rad i poslovanje energetskih subjekata u odnosu na izvršavanje obaveza koje se odnose na garancije porijekla. Garancije porijekla, u skladu sa Zakonom, izdaje COTEE za električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije i vodi registar garancija porijekla. Kako bi omogućio razmjenu izdatih garancija u okviru AIB (Association of Issuing Bodies), COTEE je započeo postupak učlanjenja u AIB i postao pridruženi član AIB.

Saglasno navedenom, Agencija će u 2025. godini izvršiti nadzor COTEE u vezi ostvarenja prava povlašćenih proizvođača na podsticajne mjere, kao i nadzor po pitanju vođenja registra garancija porijekla i finaliziranja postupka sticanja statusa punopravnog člana AIB.

6.1.5. Transparentnost i dostupnost informacija vezanih za tržište električne energije

Dostupnost i jednaka mogućnost pristupa informacijama od značaja za funkcionisanje tržišta električne energije predstavljaju jedan od temelja ravnopravnosti učesnika na tržištu električne energije. Cijeneći značaj dostupnosti navedenih informacija, Ministarstvo ekonomije je u 2018. godini donijelo Pravilnik o podacima koje obezbjeđuje operator prenosnog sistema električne energije i načinu dostavljanja i objavljivanja podataka od značaja za tržište električne energije (Službeni list CG, broj 14/18), čime je u nacionalno zakonodavstvo transponovana Uredba Komisije EU br. 543/2013 o dostavljanju i objavljivanju podataka o tržištima električne energije, kao jedna od obaveza koja proizilazi iz postupka usklađivanja sa evropskom legislativom tokom pristupanja Evropskoj uniji.

Agencija će tokom 2025. godine, kao i u prethodnom periodu, sprovoditi svoje nadležnosti vršenjem nadzora nad operatorom prenosnog sistema u pogledu objavljenih podataka koji su od značaja za funkcionisanje tržišta. Navedena aktivnost Agencije ima i međunarodni značaj, jer stepen objavljenih podataka predstavlja ulazni parametar za izradu izvještaja Energetske zajednice o implementaciji predmetne uredbe Evropske unije.

Osim navedenog, Agencija će u 2025. godini saglasno Zakonu o nadzoru nad veleprodajnim tržistem električne energije i prirodnog gasa ("Službeni list CG", broj 1/22):

- voditi i ažurirati evidenciju učesnika na veleprodajnom tržištu električne energije,
- vršiti razmjenu podataka i izvještavanje nadležnih organa Energetske zajednice o aktivnostima u primjeni REMIT-a,
- prikupljati i obrađivati podatke koje dostavljaju učesnici na veleprodajnom tržištu električne energije,
- utvrditi i na svojoj internet stranici objaviti Izvještaj o aktivnostima nadzora nad veleprodajnim tržistem električne energije u 2024. godini,
- učestvovati u aktivnostima nadležnih tijela Energetske zajednice koja se bave primjenom REMIT-a.

6.1.6. Udjeli svih vrsta izvora energije u proizvedenoj, odnosno isporučenoj električnoj energiji

Pravilima o načinu proračunavanja, prikazivanja i objavljivanja udjela svih vrsta izvora energije u proizvedenoj, odnosno isporučenoj električnoj energiji i načinu kontrole proračuna, koja je Agencija donijela u skladu sa Zakonom o energetici, utvrđeno je da snabdjevač proračunava udio svih vrsta izvora energije u električnoj energiji koju je isporučio svojim krajnjim kupcima. Pri proračunu, za energiju koju je isporučio krajnjim kupcima, a za koju ne posjeduje garancije porijekla električne energije, snabdjevač koristi podatke o strukturi nacionalnog rezidualnog miksa, koju u skladu sa ovim pravilima, proračunava operator tržišta.

Agencija će tokom 2025. godine, u skladu sa obavezama utvrđenim ovim pravilima, vršiti kontrolu proračuna udjela svih vrsta izvora energije u isporučenoj električnoj energiji krajnjim kupcima, kao i proračuna nacionalnog rezidualnog miksa.

6.1.7. Poštovanje uslova iz izdatih licenci

Na osnovu ovlašćenja iz Zakona o energetici, Agencija prati i kontroliše rad i poslovanje energetskih subjekata u pogledu ispunjavanja uslova utvrđenih licencom. Na dan sačinjavanja ovog plana licencirana su 82 energetska subjekta, od kojih 13 proizvođača električne energije, jedan operator prenosnog sistema električne energije, jedan operator distributivnog sistema

električne energije, jedan operator tržišta električne energije, šest snabdjevača električnom energijom (AD „Elektroprivreda Crne Gore“ Nikšić je vlasnik dvije licence: za proizvodnju električne energije i za snabdijevanje električnom energijom) i 61 energetski subjekat koji obavlja djelatnosti iz oblasti nafte i gasa.

Tokom osam mjeseci 2024. godine izvršena je 21 kontrola licenciranih subjekata u naftnom sektor, tokom kojih je kontrolisano 70 licenci. Početkom 2025. godine će biti pripremljen plan kontrola licenciranih subjekata u ovom sektoru za 2025. godinu. Očekuje se da će i tokom 2025. biti kontrolisano ispunjavanje uslova utvrđenih licencom u sličnom broju kao i u prethodnim godinama, tj. oko 50. Pored kontrole predviđenih navedenim planom, po potrebi će se vršiti i vanredne kontrole, nakon čega će se sačinjavati izvještaji o sprovedenoj kontroli sa pregledom zatećenog stanja, kao i mjerama koje je potrebno preduzeti u slučaju neispunjavanja uslova. U slučajevima kada Agencija utvrdi da energetski subjekat ne ispunjava uslove utvrđene Zakonom, odnosno da radi i posluje suprotno uslovima ili ne ispunjava obaveze utvrđene licencom, sprovođenje kontrole podrazumijeva i izdavanje naloga za otklanjanje uočenih nepravilnosti. Shodno odredbama Zakona o energetici, rezultat kontrole može biti i preuzimanje dodatnih mera, poput proslijedivanja utvrđenih činjenica nadležnoj inspekciji, Agenciji za zaštitu konkurenциje i drugim nadležnim institucijama, ali i pokretanje ili iniciranje pokretanja prekršajnih postupaka od strane Agencije, ukoliko činjenično stanje utvrđeno tokom sprovođenja kontrole upućuje da je prekršaj počinjen.

6.2. Sektor regulisanih komunalnih djelatnosti

Agencija će, u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima i podzakonskim aktima koje je donijela za sprovođenje ovog zakona, u 2025. godini pratiti i analizirati rad i poslovanje vršilaca regulisanih komunalnih djelatnosti:

- u postupku izdavanja licenci;
- u pogledu poštovanja uslova iz izdatih licenci;
- prikupljanjem, vrednovanjem i poređenjem podataka, odnosno indikatora o poslovanju;
- u postupku davanja saglasnosti na predlog cijena za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti;
- praćenjem kvaliteta i obima poslova za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti.

Agencija će u 2025. godini nastaviti aktivnosti na kvartalnom prikupljanju podataka o poslovanju vršilaca koje će koristiti za izračunavanje, vrednovanje i poređenje indikatora poslovanja vršilaca. Analiza dobijenih podataka će rezultirati Izvještajem o poređenju indikatora poslovanja vršilaca za 2024. godinu, koji će u skladu sa pomenutim pravilima, sačiniti do 31. oktobra 2025. godine. Navedeni izvještaj Agencija objavljuje na svojoj internet stranici i dostavlja vršiocima, jedinicama

lokalne samouprave, organima državne uprave nadležnim za komunalne djelatnosti, odnosno vode, kao i drugim subjektima koji su povezani sa regulisanim komunalnim djelatnostima.

Zakonom o komunalnim djelatnostima propisana je obaveza Agencije da priprema i dostavlja Skupštini Crne Gore godišnji izvještaj o aktivnostima vezanim za regulisane komunalne djelatnosti, do kraja 31. jula tekuće za prethodnu godinu. S tim u vezi, Agencija će podatke koje kontinuirano prikuplja od vršilaca koristiti za praćenje stanja u sektoru regulisanih komunalnih djelatnosti i dobijene nalaze koristiti za sastavljanje navedenog izvještaja.

Pored navedenog, Agencija će i u 2025. godini nastaviti da vrši finansijsku analizu poslovanja vršilaca regulisanih komunalnih djelatnosti, čije rezultate će, kao i ranijih godina, prikazati u godišnjem izvještaju o aktivnostima vezanim za regulisane komunalne djelatnosti za 2024. godinu.

7. ZAŠTITA KUPACA

Zakonom o energetici je propisano da je obezbjeđivanje dovoljnih količina energije potrebnih za život i rad građana, poslovanje i razvoj privrednih subjekata i njihovo snabdijevanje na siguran, bezbjedan, pouzdan i kvalitetan način, i energetski razvoj od javnog interesa, kao i da se javni interes u obavljanju energetskih djelatnosti ostvaruje, između ostalih, i na principu zaštite krajnjih kupaca električne energije.

U skladu sa Zakonom o energetici, Agencija doprinosi zaštiti kupaca i kroz postupak rješavanja žalbi. U članu 56 stav 1 ovog zakona propisani su slučajevi u kojima Agencija, kao drugostepeni organ odlučuje po žalbama. Navedenom normom je predviđeno da Agencija odlučuje po žalbama:

- na akt operatora tržišta o prijemu učesnika na tržište električne energije i o dodjeli statusa nosioca balansne odgovornosti učesniku na tržištu,
- na akt operatora prenosnog sistema o odbijanju zahtjeva za pristup prenosnom sistemu električne energije,
- krajnjih kupaca u slučaju obustave ili ograničenja isporuke električne energije u slučaju kada kupac ne izvršava obaveze utvrđene ugovorom, odnosno računom za isporučenu energiju,
- na odluku snabdjevača o opravdanosti prigovora kupca i eventualnoj finansijskoj kompenzaciji koju je snabdjevač dužan da plati kupcu po osnovu neispunjavanja minimuma kvaliteta snabdijevanja od strane operatora sistema ili snabdjevača i
- na postupak promjene snabdjevača.

U postupku po žalbama izjavljenim zbog obustave isporuke električne energije, izvršenim po nalogu snabdjevača zbog neizvršavanja obaveza utvrđenih ugovorom, odnosno računom za isporučenu električnu energiju, Agencija ispituje zakonitost sprovedenog postupka obustave

isporuke električne energije. Imajući u vidu da su u proteklom periodu kupci podnosili žalbe po navedenom osnovu to se može očekivati da će se takva praksa nastaviti i u 2025. godini.

U skladu sa Zakonom o energetici i Pravilima o minimumu kvaliteta isporuke i snabdijevanja električnom energijom, kupac ima pravo na finansijsku kompenzaciju ako se utvrdi povreda propisanog kvaliteta usluge elektroenergetske kompanije - operatora sistema ili snabdijevača. Ovo pravo kupac može ostvariti ako u roku od 30 dana od događaja koji je za posljedicu imao eventualnu neispunjenošću minimuma kvaliteta, podnese snabdjevaču prigovor po jednom od osnova utvrđenih navedenim pravilima, koji je snabdjevač dužan da riješi u roku od 15 dana. U slučaju da je nezadovoljan donijetom odlukom snabdjevača kupac se može obratiti Agenciji, koja tada ispituje zakonitost donijete odluke snabdjevača.

Zakonom je propisano da se priključenje objekta vrši na osnovu ugovora o izgradnji infrastrukture za priključenje i priključenju, koji podnositelj zahtjeva za priključenje zaključuje sa operatorom distributivnog sistema električne energije. Podnositelj zahtjeva, u ovom slučaju, ima mogućnost da ugovor ospori u pogledu njegove usklađenosti sa optimalnim tehnno-ekonomskim rješenjem za priključenje, u skladu sa pravilima koja uređuju funkcionisanje distributivnog sistema, i uz promovisanje principa adekvatnosti sistema, i to kroz arbitražni postupak pred Agencijom. U skladu sa navedenim zakonskim rješenjem, moguće je da će Agencija u 2025. godini rješavati žalbe u vezi sa predmetnim pitanjem.

U skladu sa Zakonom o zaštiti potrošača („Službeni list CG”, br. 2/14, 6/14, 43/15, 70/17, 67/19, 146/21) i Odlukom o utvrđivanju liste organa nadležnih za inspekcijski nadzor nad sprovođenjem zakona koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača („Službeni list CG”, broj 53/21), Agencija je dužna da vodi evidenciju o primljenim žalbama potrošača i njihovom rješavanju i da podatke unosi u Centralni informacioni sistem za zaštitu potrošača – CISZP (www.potrosac.me). Očekivanje je da će se ove aktivnosti nastaviti i u 2025. godini.

Svake godine kupci Agenciji dostavljaju i podneske kojima se osporavaju računi za utrošenu električnu energiju, odnosno visina duga i obračun kamate zbog zastarjelosti potraživanja, kao i obračun neovlašćeno preuzete električne energije, pa se takvi podnesci mogu očekivati i u narednoj godini. U navedenim situacijama, u skladu sa Zakonom o upravnom postupku, Agencija ima obavezu da podneske proslijedi nadležnom organu (EPCG i/ili CEDIS), ili kada su navedeni organi već donijeli odluke/rješenja, Agencija donosi rješenje o nenađežnosti. Protiv rješenja Agencije kupci mogu podnijeti tužbu Upravnom sudu Crne Gore i tražiti održavanje usmene rasprave, što zahtijeva aktivnosti Agencije kod davanja odgovora na tužbu, dostavu spisa predmeta suda i pristup ročištu. Nakon sprovedenog postupka pred Upravnim sudom, ako su nezadovoljne ishodom, stranke dalje mogu podnijeti zahtjev za preispitivanje odluka Upravnog suda Vrhovnom sudu Crne Gore. U tom slučaju Agencija ima aktivnosti na davanju odgovora i

dostavi spisa predmeta sudu. Zakonitost postupanja Agencije u ovim slučajevima je potvrđena od strane navedenih sudova.

U neposrednoj komunikaciji Agencija informiše kupce o zakonskom okviru koji se primjenjuje u ovoj oblasti, kako bi im se omogućilo da lakše i efikasnije ostvare i zaštite svoja prava i pravne interese, sa kojom praksom će se nastaviti i u narednoj godini.

8. MEĐUNARODNA SARADNJA

Agencija na međunarodnom polju sarađuje sa regulatorima iz regionalnih i EU, i veoma aktivno učestvuje u radu tijela međunarodnih institucija čiji je član ili posmatrač. Saradnja će se nastaviti i u narednom periodu.

Vrlo intenzivno učešće Agencije će se nastaviti u radu tijela Energetske zajednice, čiji je jedan od osnivača i Crna Gora, a osnivački sporazum je potvrđen donošenjem Zakona o ratifikaciji sporazuma između Evropske zajednice i Republike Crne Gore o formiranju Energetske zajednice ("Službeni list Republike Crne Gore", broj 66/06) i to kako u radu Regulatornog odbora, tako i u radu radnih grupa, energetskog foruma (Atinski forum) i foruma za gas. Na nivou rada radnih grupa koje su formirane da tematski prate oblasti regulacije i pripremaju materijal za Regulatorni odbor, nastaviće se intenzivan rad predstavnika Agencije i u narednom periodu. Pored stalnih radnih grupa, Agencija ima predstavnika u ekspertskom timu Energetske zajednice (JET EnC), koji je formiran nakon Atinskog foruma 2023. godine kako bi se stvorila platforma za diskusije u vezi sa integracijom strana ugovornica u jedinstveno povezivanje za dan unaprijed i unutar dana tržište električne energije.

Uporedno sa učešćem u Energetskoj zajednici, Agencija će nastaviti praćenje rada i učešće u tijelima medjunarodnih institucija i to: Mediteranskog udruženja regulatora za električnu energiju i gas (MEDREG), Savjeta Evropskih energetskih regulatora (CEER) i Agencije za saradnju energetskih regulatora (ACER) i Balkanske energetske škole (BES). Posebno se očekuju aktivnosti unutar rada BES-a u toku 2025. godine kada je planiran set seminara sa posebnim fokusom na aktuelne aktivnosti oko spajanja tržišta električne energije između Crne Gore i Italije.

U narednom periodu Agencija nastavlja sa dobrom praksom edukacije zaposlenih pa će u 2025. godine dva predstavnika pohađati Godišnji trening u Firentinskoj školi regulacije.

Što se tiče praćenja međunarodnih aktivnosti iz dijela regulacije komunalnih djelatnosti, nastaviće se učešće predstavnika Agencije u radu tijela Udruženja evropskih regulatora za vodu i otpadne vode (WAREG), a planira se učešće na forumima i kongresima koji se organizuju na temu regulacije komunalnih djelatnosti ne samo od strane WAREG već i Svjetske banke koja je vrlo aktivno uključena u pružanju podrške regulatorima organizovanjem stručnih skupova i angažovanjem eksperata.

Paralelno sa aktivnostima u međunarodnim institucijama, nastaviće se djelovanje predstavnika Agencije u radu radnih grupa koje su formirane sa ciljem pružanja podrške pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji.

9. IZRADA GODIŠNJIH IZVJEŠTAJA I PLANOVA

U skladu sa Zakonom, Agencija je u obavezi da sačinjava izvještaje i planove koje, dostavlja Skupštini Crne Gore na usvajanje, i to:

- Predlog finansijskog izvještaja sa izvještajem o radu za 2024. godinu (do 30.04.2025. godine),
- Izvještaj o stanju energetskog sektora za 2024. godinu (do 31.07.2025 godine), i
- Predlog finansijskog plana sa planom rada za 2026. godinu (do 30.09.2025. godine).

U skladu sa članom 18 stav 3 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Službeni list CG", broj 75/18) Agencija je dužna da uz godišnji izvještaj o radu dostavi Skupštini Crne Gore izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti za 2024. godinu.

Agencija kao obveznik Zakona o javnim nabavkama ("Službeni list CG", br. 74/19, 03/23, 11/23 i 84/24) sačinjava izvještaje i planove, i to:

- Plan javnih nabavki za 2025. godinu (do 31.01.2025. godine),
- Izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama, kao i izvještaj o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke za period od 1. januara do 31. decembra 2024. godine, do 28. februara 2025. godine,
- Izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama, kao i izvještaj o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke za period od 1. januara do 30. juna 2025. godine, do 31. jula 2025. godine,
- Izvještaj o realizaciji ugovora i objavljivanje u elektronski sistem javnih nabavki (ESJN), u roku od 30 dana od dana realizacije ugovora o javnoj nabavci, shodno članu 152 ovog zakona,
- Izvještaj o kršenju antikorupcijskih pravila, do 31. decembra 2025. godine.

U skladu sa Zakonom o sprječavanju korupcije ("Službeni list CG", broj 54/24), Agencija je u obavezi da Agenciji za sprječavanje korupcije:

- dostavi izvod iz evidencije poklona do kraja marta 2025. godine, za prethodnu godinu (član 21 stav 1),

- dostavi pisani izvještaj o primljenim donacijama i sponzorstvima sa kopijom dokumentacije, do kraja marta 2025. godine za prethodnu godinu (član 24 stav 1) i
- dostavi izvještaj o sprovođenju Plana integriteta do 15. aprila 2025. godine za prethodnu godinu (član 81 stav 1).

U skladu sa članom 50 Zakona o državnoj imovini ("Službeni list CG", br. 21/09 i 40/11), Agencija je dužna da do kraja marta 2025. godine za prethodnu godinu dostavi organu uprave nadležnom za poslove imovine, podatke o nepokretnim i pokretnim stvarima (član 51).

U skladu sa Zakonom o medijima ("Službeni list CG", broj 54/24), Agencija je u obavezi da:

- do 31. marta 2025. godine za prethodnu godinu, na svojoj internet stranici objavi evidenciju o uplatama medijima po osnovu oglašavanja i drugih ugovorenih usluga (član 20 stav 3) i
- evidenciju o uplatama medijima po osnovu oglašavanja ili drugih ugovorenih usluga dostavi organu državne uprave nadležnom za poslove medija (u roku od 15 dana od objavljivanja evidencije iz prethodne tačke).

U skladu sa Zakonom o nadzoru nad veleprodajnim tržistem električne energije i prirodnog gasa, Agencija je dužna da tokom 2025. godine sačini i objavi godišnji izvještaj o aktivnostima nadzora nad veleprodajnim tržistem električne energije za 2024. godinu. Navedeni izvještaj se dostavlja Sekretarijatu Energetske zajednice.

U skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima, Agencija je dužna da pripremi Izvještaj o aktivnostima vezanim za regulisane komunalne djelatnosti za 2024. godinu, i da isti dostavi Skupštini Crne Gore do 31. jula 2025. godine.

Dodatno, u skladu sa Pravilima o poređenju poslovanja i pokazatelja učinaka vršilaca regulisanih komunalnih djelatnosti Agencija priprema Godišnji izvještaj o poređenju indikatora poslovanja vršilaca regulisanih komunalnih djelatnosti za 2024. godinu, koji je dužna da sačini do 31. oktobra 2025. godine.

10. ORGANI AGENCIJE, ZAPOSLENI I KADROVSKO OSPOSOBLJAVANJE

Organi Agencije su Odbor Agencije i izvršni direktor. Agencija u skladu sa Zakonom o energetici ima zamjenika izvršnog direktora.

Odbor Agencije čine predsjednik i dva člana, koji funkciju vrše profesionalno. Predsjednika i članove Odbora imenuje Skupština Crne Gore, u postupku propisanom Zakonom o energetici. Mandat predsjednika i članova Odbora Agencije traje pet godina, i mogu biti imenovani na najviše dva mandata. Zakonom o energetici, članom 34 stav 5 propisano je da predsjednik, odnosno član Odbora Agencije, po isteku mandata nastavlja da obavlja funkciju do imenovanja novog člana, odnosno predsjednika Odbora, ako nije izabran novi član, odnosno predsjednik Odbora Agencije.

Mandat izvršnog direktora i zamjenika izvršnog direktora traje četiri godine i mogu biti izabrani na najviše dva mandata.

U vrijeme sačinjavanja ovog plana Odbor funkcioniše u sastavu predsjednik i jedan član Odbora. Pored dva člana Odbora Agencije, Agencija ima izvršnog direktora, koji je četvorogodišnji mandat započeo 15. septembra 2023. godine i zamjenicu izvršnog direktora koja je stupila na funkciju 01.02.2024. godine.

U 2024. godini, pored predsjednika i člana Odbora, izvršnog direktora i zamjenice izvršnog direktora, u Agenciji je bilo zaposleno 39 lica.

Zaposleni su raspoređeni u sedam službi i to:

- Služba za energetsko-tehničke poslove regulacije,
- Služba za ekonomске poslove regulacije,
- Služba za pravne poslove regulacije,
- Služba za gas, naftu i licence,
- Služba za rješavanje žalbi kupaca električne energije, zaštitu kupaca i postupanje po zahtjevima zaposlenih za zaštitu prava;
- Služba za regulisane komunalne djelatnosti i
- Služba za opšte poslove.

Izvan službi se obavljaju poslovi savjetnika/ce Odbora Agencije i sekretara/ke Odbora Agencije.

Kao posebna organizaciona jedinica, u skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, u Agenciji je formirana jedinica za unutrašnju reviziju, koja je funkcionalno nezavisna i organizaciono odvojena od drugih službi. Njeno uspostavljanje treba da doprinese daljem unaprjeđenju rada, efikasnosti i efektivnosti u postupanjima Agencije.

Agencija je od osnivanja sa pažnjom vršila izbor i razvijala sopstvene kadrovske kapacitete, što je doprinijelo izgradnji institucije koja će moći da odgovori svim zadacima i efikasno i kvalitetno obavlja poslove koji su joj dati u nadležnost, u oblasti energetike i regulisanih komunalnih djelatnosti. Taj trend će biti nastavljen i u 2025. godini.

Broj: 24/3230-2

Podgorica, 24. septembar 2024. godine

**Član Odbora
Miroslav Vukčević**

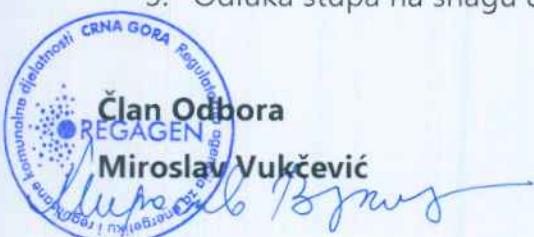
Broj: 24/3230-6

Podgorica, 24.09.2024. godine

Na osnovu člana 32 st. 3 i 4 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ("Službeni list Crne Gore", br. 20/14, 56/14, 70/17, 4/18, 55/18, 66/19, 70/21, 145/21, 27/23, 123/23 i 125/23) i člana 15 stav 1 tačka 17 Statuta Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti ("Službeni list Crne Gore", br. 135/21 i 8/24), Odbor Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, na sjednici održanoj 24. septembra 2024. godine, donio je

ODLUKU

1. Za predstavnike Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, koji će učestvovati u skupštinskoj proceduri razmatranja Predloga finansijskog plana Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti za 2025. godinu, sa Planom rada Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti za 2025. godinu, određuju se: Branislav Prelević, Predsjednik Odbora i Igor Telebak, Izvršni direktor.
2. Ova odluka, Predlog finansijskog plana Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti za 2025. godinu i Plan rada Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti za 2025. godinu, dostavlja se Ministarstvu finansija i Skupštini Crne Gore, do 30. septembra 2024. godine.
3. Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Dostaviti:

- Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, Stanka Dragojevića 2,
- Skupštini Crne Gore, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 10,
- a/a.